

STUDIEMILJØ 2017

UNDERSØGELSE AF STUDIEMILJØET VED AARHUS UNIVERSITET

Rapport nr. 1/Studiemiljø 2017
Hovedresultater og nøgletal

AARHUS UNIVERSITET

SMU2017. Rapport nr. 1.

Hovedrapport for Aarhus Universitet

**Rapporter i serien Studiemiljøundersøgelsen 2017, Aarhus Uni-
versitet**

SMU2017. Rapport nr. 1. Hovedrapport for Aarhus Universitet

SMU2017. Uddannelsesrapporter for AR

SMU2017. Uddannelsesrapporter for BSS

SMU2017. Uddannelsesrapporter for HE

SMU2017. Uddannelsesrapporter for ST

Aarhus Universitet

Nordre Ringgade 1
8000 Aarhus

Center for Undervisning og Læring

Aarhus School of Business and Social Sciences
Aarhus Universitet

Analysegruppe

Kim J. Herrmann, lektor, ph.d.

Anna Bager-Elsborg, ph.d.-stipendiat

Torben K. Jensen, centerleder, lektor, ph.d.

Inger Borch Hansen, stud.scient.pol.

Anvendte forkortelser

AU	Aarhus Universitet
AR	Faculty of Arts
BSS	Aarhus School of Business and Social Sciences
HE	Faculty of Health
ST	Faculty of Science and Technology

Indholdsfortegnelse

Forord.....	5
Kapitel 1. Resume	7
Kapitel 2. Datagrundlag og metode.....	15
Kapitel 3. Trivsel og stress.....	21
Kapitel 4. Faget og underviserne.....	26
Kapitel 5. De medstuderende og ensomhed.....	29
Kapitel 6. Fysisk studiemiljø	35
Kapitel 7. Feedback.....	39
Kapitel 8. Tidsforbrug	41
Kapitel 9. Mobning og chikane.....	46

FORORD

Af prorektor Berit Eika

Da jeg første gang læste resultaterne af årets studiemiljøundersøgelse, blev jeg igen stolt og glad over at være en del af Aarhus Universitet. De studerende er grundlaget for hele universitetets virke, og deres uddannelse er vores fornemste opgave. Derfor skal vi passe på de studerende – ikke pakke dem ind i vat, men sørge for at skabe gode rammer for, at de studerende kan trives. Vi skal bidrage til at skabe et miljø, hvor tanker og ideer kan blomstre, og hvor de unge har de bedste vilkår for at udvikle sig fagligt og personligt.

Når næsten ni ud af ti for tredje gang i træk tilkendegiver, at de er tilfredse med deres studie på Aarhus Universitet og føler sig godt tilpas, er det frem for alt en stor cadeau til de mange undervisere og fagmiljøer, som inspirerer og udfordrer de studerende hver dag. Samtidig glæder jeg mig over, at en lige så stor andel af de studerende ser frem til at bruge deres uddannelse i praksis. Det understreger betydningen af universitetets naturlige fokus på koblingen mellem uddannelse og arbejdsmarked, og samtidig er det med til at hamre endnu en pæl igennem myten om universitetsstuderende som virkelighedsfjerne teoretikere. Vores studerende vil bruge deres evner og gøre en forskel.

Vi ser også et studiemiljø, der er præget af stærke relationer de studerende imellem, og stadig flere indgår i læsegruppeforhold. Om det skyldes den historisk høje tilfredshed med de fysiske rammer, der giver de studerende gode muligheder for at mødes, eller det skyldes større bevidsthed om værdien af samarbejde, vides ikke. Men det er alt andet lige en positiv udvikling, da alle erfaringer viser, at fælleskab styrker både tilfredsheden med studiet og det faglige niveau.

Når det så er sagt, er der også områder, vi skal arbejde med. Stress bliver stadig mere udbredt, og studerende efterspørger fortsat mere feedback. Trods en ihærdig indsats på tværs af universitetet må vi erkende, at vi endnu ikke endegyldigt har knækket koden for, hvordan vi inden for de eksisterende rammer og ressourcer kan hjælpe flere studerende bedre. Men vi arbejder ufortrødent videre på at udvikle på undervisningsmetoder og studiemiljø, så vi forhåbentlig kan vende kurven.

Svarprocenten i år har været historisk høj – 46 pct. af de studerende har taget sig tid til at svare på undersøgelsen. En stor tak til de mange studerende, der har deltaget i studiemiljøundersøgelsen – og en stor tak til de studienævn og studenterpolitiske foreninger, som har bidraget til arbejdet med at hæve svarprocenten. Jo større viden vi har om studiemiljøet, jo mere præcist kan vi agere fremadrettet.

På vegne af Aarhus Universitets ledelse ser jeg frem til at fortsætte det konstruktive samarbejde med både fagmiljøer og studerende om at skabe et attraktivt studiemiljø og høj trivsel.

KAPITEL 1.

RESUME

Dette første kapitel sammenfatter resultaterne af Aarhus Universitets studiemiljøundersøgelse 2017 (SMU2017). Resultaterne bygger på bidrag fra 15.491 studerende, hvilket giver en svarprocent på 46.

Rapporten består af 9 kapitler, som hver især beskriver centrale dele af undersøgelsen. Herudover er der for hver uddannelse produceret særskilte rapporter, som er tilgængelige på undersøgelsens hjemmeside. Endelig vil der for relevante personer være adgang til ekstra analyser, såkaldte særkørsler. Også dette er nærmere beskrevet på hjemmesiden.

DE CENTRALE RESULTATER

Trivsel

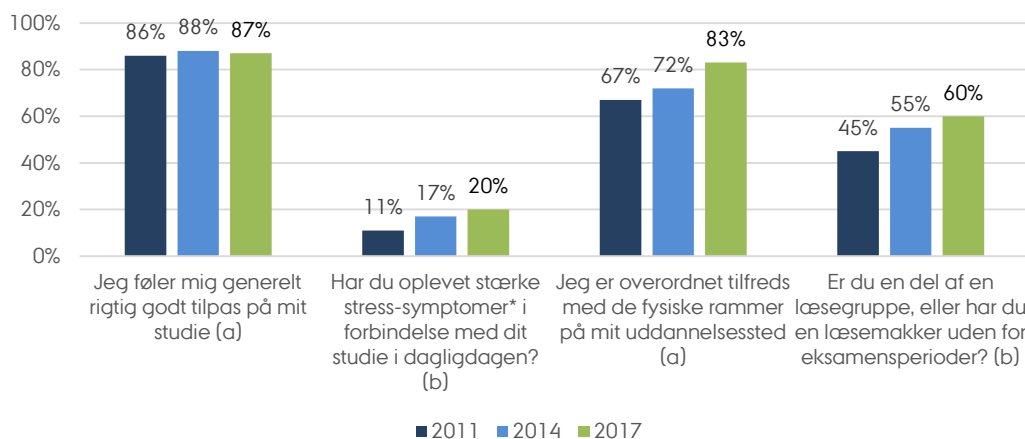
I studiemiljøundersøgelsen 2017 er de studerendes trivsel blevet undersøgt ved en række spørgsmål, hvoraf tre peger på positiv trivsel. Dette er spørgsmål om hvorvidt de studerende føler sig godt tilpas på studiet, hvorvidt de er tilfredse med studiet, og i hvilken grad de kan anbefale deres uddannelse på Aarhus Universitet til andre. Tegn på negativ trivsel er undersøgt ved at spørge de studerende om, i hvilken grad de oplever stærke stresssymptomer i forbindelse med deres studier.

1. 87 procent af de adspurgte studerende føler sig generelt rigtig godt tilpas på deres studie. 5 procent erklærer sig helt eller delvist uenige (figur 3.1). Resultatet ligger tæt op ad resultaterne i 2011 og 2014 (figur 1.1).
2. 88 procent af de adspurgte studerende tilkendegiver tilfredshed med deres studie. 4 procent tilkendegiver utilfredshed (figur 3.1). Et lignende resultat sås i 2014.
3. 88 procent af de adspurgte studerende udtrykker, at de kan anbefale deres uddannelse på Aarhus Universitet til andre. 4 procent tilkendegiver ved deres svar, at de ikke kan anbefale uddannelsen. Til sammenligning var andelen af adspurgte studerende, som kunne anbefale deres uddannelse i 2014, 85 procent (figur 3.1).
4. 20 procent af de adspurgte studerende rapporterer, at de 'næsten altid' eller 'ofte' oplever stærke stresssymptomer i forbindelse med de-

res studie i dagligdagen. Tallene indikerer en stigning i forekomsten af stress blandt studerende. Fra 11 procent i 2011, over 17 procent i 2014 og til 20 procent i 2017 (figur 1.1).

5. Af kommentarerne til undersøgelsen kan der identificeres følgende tilbagevendende temaer, som de adspurgte studerende relaterer oplevelsen af stress til: (i) oplevet arbejdsbyrde (herunder studierelevant arbejde), (ii) eksamener, herunder ønsket om at klare sig godt, antallet af eksamener og sen udmelding af datoer for eksamen, (iii) konkurrence mellem studerende, (iv) fremdriftsreformen, hvilket igen kan deles op i de faktiske krav samt usikkerhed om, hvad reformen betyder for den studerende (kapitel 3).

Figur 1.1. Udvalgte spørgsmål fra 2011, 2014, og 2017

Note a: Tallene viser den andel, som har svaret 'helt enig' eller 'overvejende enig'. Resten har svaret 'hverken eller', 'overvejende uenig' eller 'helt uenig'. Svaret 'ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

Note b: Tallene viser den andel, som har svaret 'næsten altid' eller 'ofte'. Resten har svaret 'nogle gange', 'sjældent' eller 'næsten aldrig'. Svaret 'ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

Faget og underviserne

Analyser i 2011 og 2014 har vist, at relationen til faget og fagmiljøet har betydning for de studerendes trivsel. Derfor er der i SMU2017 blevet stillet i alt syv spørgsmål vedrørende relationen til faget og relationen til underviserne. Resultaterne er vist i kapitel 4, som blandt andet viser følgende:

6. De studerende udviser stor interesse i faget, hvilket viser sig ved at 87 procent af de adspurgte studerende er helt eller delvist enige i udsagnet om, at de har fag og kurser, som de har lyst til at engagere sig i. Andelen, der svarer helt eller delvist uenig er 4 procent. På samme måde tilkendegiver 90 procent af de adspurgte studerende, at de glæder sig meget til at komme ud og anvende deres uddannelse, når de har afsluttet deres studier (figur 4.2).
7. Hvad angår relationen til underviserne svarer 84 procent af de adspurgte studerende, at underviserne er tilgængelige, når de studerende tager kontakt til dem, og 87 procent svarer bekræftende på, at de

undervisere, de har haft kontakt med, virker til at interessere sig for de studerende (figur 4.1).

De medstuderende

Analysen i 2011 og 2014 har vist, at relationen til de medstuderende ligeledes er vigtig for de studerendes trivsel.

8. Resultaterne tyder på, at der som hovedregel er en socialt åben og faglig udbytterig relation de studerende imellem. 87 procent af de studerende tilkendegiver fx at de kan få hjælp og støtte fra deres medstuderende, når de har brug for det, og 86 procent vurderer, at de rent fagligt får meget ud af at tale med andre studerende (figur 5.1).
9. Med til billedet hører dog også, at 24 procent af de adspurgte studerende oplever, at der er en hård konkurrence de studerende imellem. Der ses markante forskelle fakulteterne imellem. Fx er andelen, der oplever en hård konkurrence de studerende imellem 36 procent på BSS, mens den på AR er 16 procent (tabel 5.1).
10. Supplerende analyse viser, at studerende, der oplever en hård konkurrence de studerende imellem i mindre grad føler sig godt tilpas på deres studie og oftere oplever stærke stress-symptomer. De oplever i mindre grad at kunne få hjælp og støtte fra medstuderende, og de føler sig oftere ensomme (figur 5.4).
11. Sammenligning af undersøgelserne i 2011, 2014, og 2017 indikerer, at det er blevet mere almindeligt at indgå i læsegruffællesskaber. Andelen af adspurgte studerende som 'næsten altid' eller 'ofte' er en del af en læsegruppe eller har en læsemakker uden for eksamensperioden er 60 procent. Dette er en stigning fra 45 procent i 2011 og 55 procent i 2014 (figur 5.2).
12. 13 procent af de adspurgte studerende oplever, at de 'næsten altid' eller 'ofte' føler sig ensomme på studiet i dagligdagen (tabel 5.3).

Fysisk studiemiljø

Spørgsmålene om de studerendes oplevelse af det fysiske studiemiljø dækker følgende temaer: Oplevelsen af have adgang til universitetet, oplevelsen af at kunne arbejde og samarbejde fagligt på selve uddannelsesstedet, og oplevelsen af de tekniske løsningers funktion. Følgende er blandt de mest centrale resultater:

13. Overordnet tyder resultaterne på, at tilfredsheden med det fysiske studiemiljø er steget over en seksårig periode. Andelen af studerende, der tilkendegiver tilfredshed med det fysiske studiemiljø er steget fra 67 procent i 2011 over 72 procent i 2014 til 83 procent i 2017 (figur 6.1).
14. 94 procent erklærer sig helt eller overvejende enige i, at der er adgang til universitetet på de tidspunkter, de studerende har brug for det, og 88 procent oplever, at der på deres uddannelsessted er steder at mødes med medstuderende (figur 6.2).
15. 71 procent af de adspurgte studerende er helt eller overvejende enige i, at det på deres uddannelsessted er muligt at finde stillearbejdspladser, hvis man har brug for det. 18 procent oplever ikke, at de kan finde stillearbejdspladser, når de har behov for det. Tilsvarende oplever 69 procent, at der er steder at arbejde med sin læsegruppe, når der er behov for dette. 19 procent oplever ikke, at der er steder at arbejde med læsegruppen (figur 6.2).
16. 75 procent af de adspurgte studerende svarer, at de tekniske løsninger (i form af BlackBoard, WAYF, printere og lignende) fungerer, når de har brug for det. 10 procent oplever ikke, at de tekniske løsninger fungerer, når de har behovet (figur 6.3).

Feedback

Tidligere studiemiljøundersøgelser har spurgt til de studerendes oplevelser af feedback. I SMU2017 er der sket en revision af spørgsmålene med henblik på at konkretisere, hvad begrebet feedback indebærer. Spørgsmålene dækker tre aspekter af feedback: (i) Hvorvidt kriterierne for feedbacken opleves tydelige (feed-up), (ii) hvorvidt det er klart for de studerende i hvilken grad de lever op til kriterierne, og (iii) i hvilken grad feedbacken opleves at muliggøre forbedringer og fremskridt. Blandt resultaterne er at:

17. 62 procent af de adspurgte studerende er helt eller overvejende enige i, at underviserne bruger tid på at diskutere med de studerende, hvad der kendetegner en god opgaveløsning. 16 procent er helt eller overvejende uenig i udsagnet om, at underviserne bruger tid på at diskutere med de studerende, hvad der kendetegner gode løsninger på opgaver (figur 7.1).
18. 48 procent af de adspurgte studerende oplever, at det er svært at få et indtryk af, om de er godt med og lærer det, de skal (figur 7.1).

19. 50 procent af de adspurgte studerende er helt eller overvejende enige i, at det er nemt for dem at se, hvordan de kommer godt videre, når de har fået respons på deres faglige arbejde. Derimod oplever 18 procent ikke, at det er nemt for dem at se, hvordan de kommer godt videre, når de har fået respons på deres faglige arbejde (figur 7.1).

Tidsforbrug

De studerende blev bedt om at angive, hvor mange timer de bruger på forskellige aktiviteter i løbet af en typisk studieuge uden for eksamensperioden.

20. Tælles det selvrapporterede antal af timer brugt på studierettede aktiviteter sammen (det vil sige timer brugt på hhv. undervisning, praktik og forberedelse), bruger de adspurgte studerende i gennemsnit 34,9 timer ugentligt (tabel 8.1).
21. Gennemsnittet på 34,9 timer dækker over en ikke ubetydelig spredning. Denne spredning kommer til udtryk ved at sammenligne tallene for de fire fakulteter, men også ved at studere spredningen blandt studerende på samme fakultet (tabel 8.2 og figur 8.2).
22. En vigtigt metodisk note er, at tallene for tidsforbrug ikke kan sammenlignes med tal for SMU2014.

Mobning og chikane

Spørgsmål om mobning og chikane er undergået samme revision som under universitetets seneste arbejdsmiljøvurdering; en præcisering af begrebet mobning samt en tilføjelse af kategorien "gentagende tilfælde af grov, stødende eller nedladende tale".

23. 2,8 procent af de adspurgte studerende rapporterer, at de indenfor de sidste 12 måneder har været udsat for gentagende tilfælde af grov, stødende eller nedladende tale. Færre end 1 procent angiver at have været udsat for hhv. mobning, sexchikane, trusler om vold, eller fysisk vold (tabel 9.1).
24. Andelen af studerende, der har oplevet diskrimination, ligger mellem 0,3 og 1,8 procent alt efter type af diskrimination (tabel 9.1).

Undersøgelsen

I rapportens kapitel 2 er dataindsamling såvel som undersøgelsens metode nærmere beskrevet. De vigtigste pointer vedrører svarprocenten, repræsentativiteten, og muligheden for sammenligning over tid:

25. Undersøgelsen blev foretaget blandt alle studerende, der var registreret som aktive på en fuldtidsuddannelse ved Aarhus Universitet i ok-

tober 2016. 15.491 valide svar giver en svarprocent på 46 procent (tabel 2.1).

26. En nærmere analyse af repræsentativiteten viste tilfredsstillende resultater omend der var en svag overrepræsentation af bachelorstuderende. Ligeså har kvindelige studerende været mere tilbøjelige til at svare end mandlige studerende, og svarprocenterne er højere på ST og HE end på AR og BSS (figur 2.3).
27. Svarprocenten taget i betragtning er den statistiske usikkerhed cirka 0,5 procentpoint for AU-tallene. Jo mindre enheder der rapporteres om, desto større usikkerhed.
28. Hvor det har været muligt, er der sammenlignet med resultaterne fra SMU2011 og SMU2014. Læseren gøres dog opmærksom på, at data for SMU2017 er indsamlet i efterårssemesteret, mens data i 2011 og 2014 er indsamlet forårssemesteret. Der gøres også opmærksom på, at studenterpopulationen er skiftet ud, at der på visse uddannelser er sket omorganiseringer og at der er sket væsentlige uddannelsespolitiske reformer. Derfor opfordres der til, at man udviser varsomhed i tolkningen af eventuelle ændringer over tid.

Tabel 1.1. Hovedresultater

	AU 14	AU 17	AR	BSS	HE	ST
Trivsel						
Jeg føler mig generelt rigtig godt tilpas på mit studie. ('Helt enig' + 'Overvejende enig')	88%	87%	85%	85%	90%	89%
Jeg er overordnet set tilfreds med mit studie. ('Helt enig' + 'Overvejende enig')	87%	88%	86%	87%	92%	90%
Jeg kan anbefale min uddannelse på Aarhus Universitet til andre. ('Helt enig' + 'Overvejende enig')	85%	88%	86%	87%	91%	89%
Har du oplevet stærke stress-symptomer* i forbindelse med dit studie i dagligdagen? ('Næsten altid' + 'ofte')	17%	20%	21%	19%	18%	20%
Faget og underviserne ('Helt enig' + 'Overvejende enig')						
Jeg har fag/kurser, jeg har lyst til at engagere mig i.	-	87%	86%	85%	90%	88%
Jeg glæder mig meget til at komme ud og anvende min uddannelse, når jeg er færdig.	-	90%	86%	91%	94%	90%
Underviserne er tilgængelige, når jeg tager kontakt til dem.	-	84%	86%	82%	77%	89%
De undervisere, jeg har haft kontakt til, virker generelt interesserede i de studerende.	81%	87%	89%	85%	84%	91%
Medstuderende						
Jeg kan få hjælp og støtte fra mine medstuderende, når jeg har brug for det. ('Helt enig' + 'Overvejende enig')	85%	87%	85%	84%	92%	91%
Rent fagligt får jeg rigtig meget ud af at tale med andre studerende. ('Helt enig' + 'Overvejende enig')	-	86%	84%	84%	92%	90%
Jeg oplever, at der er en hård konkurrence de studerende imellem. ('Helt enig' + 'Overvejende enig')	-	24%	16%	36%	22%	19%
Der er god mulighed for social kontakt med mine medstuderende. ('Helt enig' + 'Overvejende enig')	76%	80%	77%	78%	85%	85%
Er du en del af en læsegruppe, eller har du en læsemakker uden for eksamensperioder? ('Næsten altid' + 'ofte')	55%	60%	58%	63%	66%	55%
Hvor ofte føler du dig ensom til daglig på studiet? ('Næsten altid' + 'ofte')	12%	13%	15%	14%	10%	10%
Fysisk studiemiljø ('Helt enig' + 'Overvejende enig')						
(På mit uddannelsessted) er der adgang til universitetet på de tidspunkter, jeg har brug for det.	-	94%	93%	95%	93%	94%
(På mit uddannelsessted) er der steder at mødes med mine medstuderende.	-	88%	90%	87%	88%	89%
(På mit uddannelsessted) er der stillarbejdspladser, når jeg skal bruge det.	-	71%	77%	70%	76%	61%
(På mit uddannelsessted) er der steder, hvor jeg kan sidde sammen med min læsegruppe, når jeg har brug for det.	-	69%	79%	63%	63%	71%

	AU 14	AU 17	AR	BSS	HE	ST
Jeg er overordnet tilfreds med de fysiske rammer på mit uddannelsessted.	72%	83%	83%	83%	83%	82%
Feedback ('Helt enig' + 'Overvejende enig')						
Underviserne bruger tid på at diskutere med os, hvad der kendetegner en god opgaveløsning.	-	62%	68%	61%	52%	62%
Der er gode muligheder for tilbagemelding på mine faglige præstationer ved eksamen.	-	36%	42%	35%	18%	43%
Det er meget svært at få et indtryk af, om jeg er godt med og lærer det, der kræves.	-	48%	47%	54%	50%	37%
Når jeg får respons på mit faglige arbejde er det nemt for mig at se, hvordan jeg kommer godt videre.	-	50%	52%	45%	40%	61%

KAPITEL 2.

DATAGRUNDLAG OG METODE

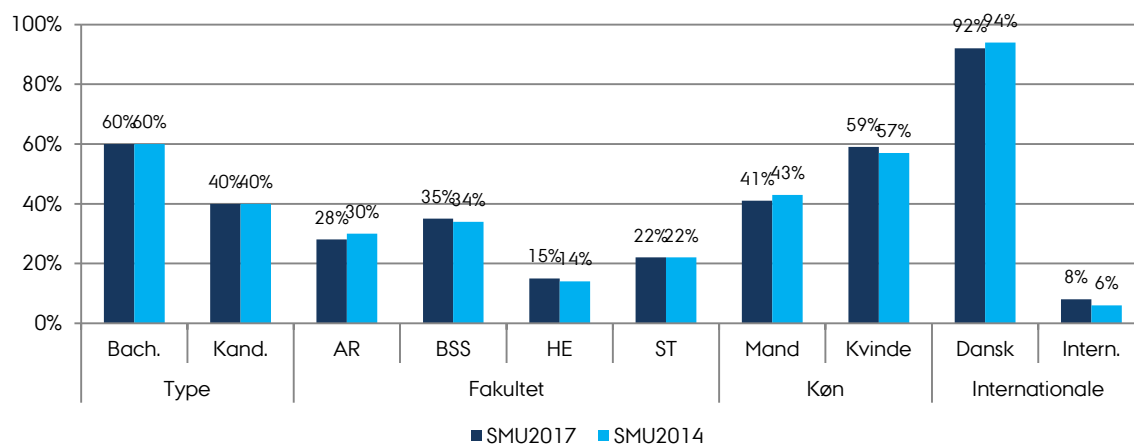
I dette andet kapitel beskrives det metodiske grundlag for rapporterne. Dette omfatter en redegørelse for spørgeskemaets tilblivelse, dataindsamlingen, svarprocenten, anonymitetshensyn samt statistisk usikkerhed. Forinden dette redegøres der for muligheden for at sammenligne resultater fra denne undersøgelse med resultaterne fra forrige studiemiljøundersøgelser ved Aarhus Universitet.

SAMMENLIGNING AF SMU2017 MED SMU2014

I de tilfælde, hvor både spørgsmålsformuleringer og svarkategorier er uændrede siden forrige undersøgelse i 2014 vil det falde naturligt at sammenligne, og derfor er resultater fra 2014 vist i denne rapport, hvor det har været muligt. Alligevel opfordres læseren til at tolke eventuelle udviklinger over tid med forsigtighed, da det er usikkert, hvad en ændring skyldes. Læseren gøres derfor opmærksom på følgende forskelle mellem SMU2017 og SMU2014, som må formodes at påvirke eventuelle ændringer over tid:

- a. Dataindsamlingstidspunkt: Hvor data i 2014 og 2011 blev indsamlet i forårssemesteret, blev data til SMU2017 indsamlet i efterårssemesteret. Det betyder, at det, hvad angår 2017-undersøgelsen, må formodes, at flere førsteårsstuderende har svaret, da frafald – hvor det sker – ofte sker i løbet af første semester. En lignende problematik vedrører, at de førsteårsstuderende, modsat de førsteårsstuderende i 2014-undersøgelsen, endnu ikke havde stiftet bekendtskab med eksamen på dataindsamlingstidspunktet.
- b. Forskellige populationer: Siden 2014 er der sket en naturlig tilgang og afgang af studerende, og derfor er studenterpopulationen ikke den samme. Nedenstående figur 2.1 viser en sammenligning af stikprøvekarakteristika i henholdsvis 2014 og 2017.
- c. Eksterne påvirkninger: Ved en tolkning af forskelle over tid må der tages i betragtning at AU-interne såvel som AU-eksterne begivenheder kan have forårsaget en ændring. Som eksempel på en ekstern begivenhed kan nævnes Folketingets vedtagelse af Fremdriftsreformen, dimensionering af uddannelser mv.

Figur 2.1. Analyse af stikprøvesammensætning, SMU2017 versus SMU2014

Note: Søjlerne viser for hver gruppe, hvor mange procent gruppen (fx bachelorer) udgør af stikprøven for henholdsvis SMU2017 og SMU2014.

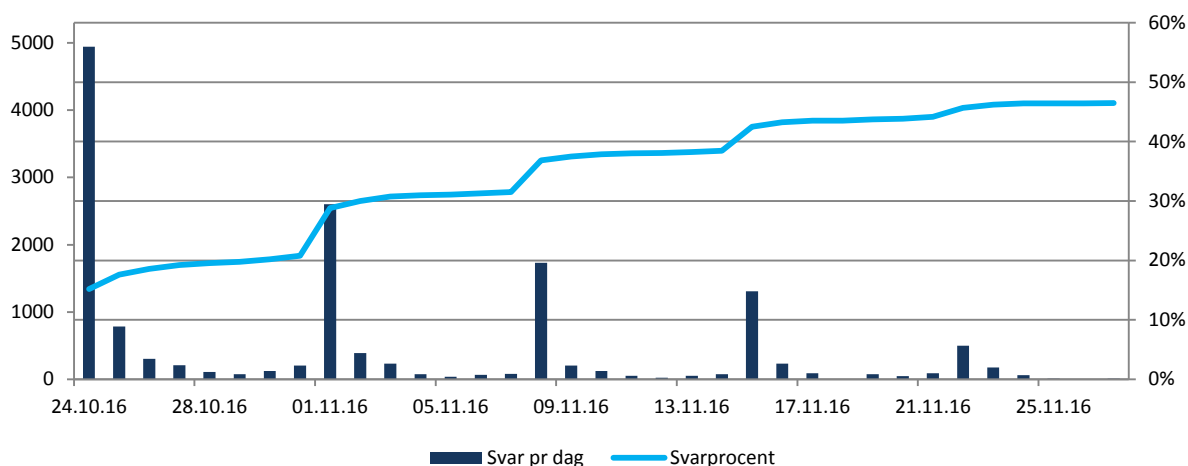
SPØRGESKEMA OG HØRINGSRUNDE

Forud for dataindsamlingen blev spørgeskemaets temaer først drøftet af studieledere og studenterrepræsentanter ved et møde i studielederforum den 25. maj 2016. Sidenhen blev skemaet sendt i høring hos relevante studienævn og studieledelser. Herefter blev skemaet revideret. De endelige revisioner og godkendelsen af skemaet skete på et møde i Udvalget for Uddannelse 20. september 2016. Spørgeskemaet i sit fulde omfang kan læses på undersøgelsens hjemmeside.

DATAINDSAMLING OG REPRÆSENTATIVITET

Data blev indsamlet fra den 24. oktober 2016 til den 25. november 2016. Alle studerende modtog en e-mail, hvori de blev opfordret til at deltage i undersøgelse via et link. For at få skabe størst mulig synlighed om undersøgelsen blev den promoveret på de sociale medier, universitetets hjemmeside, universitetets nyhedsbreve og på storskærme. Dertil udloddede universitetet præmier blandt de studerende, der deltog. Disse blev uddelt ved lodtrækning efter afsluttet dataindsamling. Figur 2.2 viser udviklingen i antallet af indkomne svar såvel som den samlede svarprocent.

Figur 2.2. Oversigt over dataindsamling

Note: Søjlerne viser antallet af svar pr. dag, mens linjen viser udviklingen i den samlede svarprocent.

Ved dataindsamlingens afslutning var der indsamlet 15.491 valide svar, hvilket giver en svarprocent på 46. Til sammenligning var svarprocenten 40 procent i 2014 og 37 procent i 2011. Den højeste svarprocent finder man på HE, hvor 57 procent af de studerende valgte af deltage i undersøgelsen.

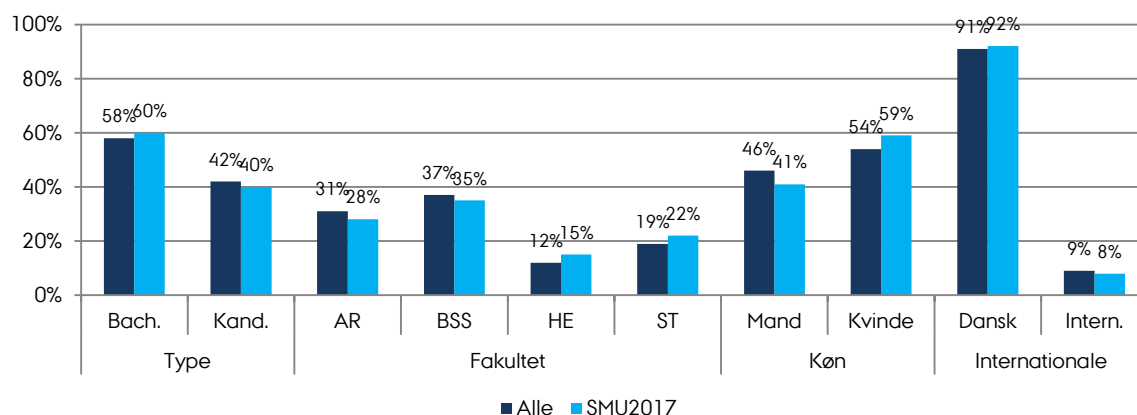
Tabel 2.1. Svarprocenter for SMU2017

	%	N
AU	46%	15.491
AR	42%	4.390
BSS	42%	5.354
HE	57%	2.384
ST	51%	3.363

n er antallet af svar.

Gruppen af studerende, der valgte at bidrage med deres svar til SMU2017 blev sammenlignet med populationen (dvs. den samlede gruppe af fuldtidsstuderende, som på dataindsamlingstidspunktet var registreret som værende aktive). Resultatet er vist i figur 2.3.

Figur 2.3. Analyse af repræsentativitet, stikprøve versus population

Note: Søjlerne viser for hver gruppe, hvor mange procent gruppen (fx bachelorer) udgør af henholdsvis hele populationen af studerende ved Aarhus Universitet og gruppen af studerende, som valgte at bidrage til undersøgelsen SMU2017 (valide svar).

BEREGNING AF SVARFORDELINGER

Analyserne i denne rapport er fortrinsvis deskriptive. Selv om de fleste spørgsmål skulle besvares på fempunkts Likert-skalaer, har det for overskuelighedens skyld været nødvendigt – sådan som det er almindelig praksis i afrapportering af survey-data – at samle (kollapse) nogle af svarkategorierne. For eksempel er der for mange af spørgsmålene rapporteret den andel af respondenter, som har erklæret sig helt eller delvist enige i et bestemt udsagn. De resterende respondenter har til gengæld erklæret sig helt uenige, delvist uenige eller hverken enige eller uenige. For hver tabel fremgår det tydeligt i noteteksten, hvad andelen dækker over, og hvad den resterende andel op til 100 procent dækker over.

En særlig udfordring er manglende svar eller respondenter, som har svaret 'Ved ikke/ikke relevant'. Da langt de fleste analyser er rent deskriptive, er der ikke gjort noget for at erstatte manglende svar med stikprøvens gennemsnit eller anden estimering. Manglende svar forbliver derfor manglende svar og er som hovedregel ikke medtaget i analyserne. De manglende svar indgår altså *ikke* i beregningen af procentfordeling på de øvrige (valide) svarkategorier. Hvis fx 47 procent har erklæret sig enige i et udsagn, 47 procent har erklæret sig helt eller delvist uenige, og 6 procent ikke har angivet noget svar eller angivet, at det ikke er muligt for dem at besvare spørgsmålet, vil den endelige analyse vise, at af de studerende, der har afgivet et validt svar, er 50 procent enige.

Dette analytiske greb kan være problematisk i de situationer, hvor andelen af manglende svar må betegnes som stort. Derfor vil der ved afrapportering af spørgsmål med mere end 10 procent manglende svar blive gjort eksplicit opmærksom på dette i note-teksten. For eksempel har mange studerende svaret 'Ved ikke/ikke relevant' til spørgsmålet om muligheden for tilmelding ved eksamen, hvilket er naturligt, da der i stikprøven er mange førsteårsstude-

rende, som på dataindsamlingsstidspunktet endnu ikke havde været til eksamen. Som en note gøres læseren opmærksom på, at en væsentlig andel af de studerende ikke har kunnet svare. Det er muligt at rekvirere yderligere deskriptive analyser hos analysegruppen i det omfang, man ønsker at se beregningen af svarprocenter inklusive manglende svar (de rå procentfordelinger).

HENSYN TIL ANONYMITET

Alle studerende er blevet forsikret, at rapportering af resultaterne ikke vil kunne muliggøre identificering af enkeltpersoner. I praksis betyder det, at der ikke rapporteres ned på grupper med færre end 10 studerende. For spørgsmål om mobning og chikane er grænsen sat ved 20 studerende og for spørgsmål om diskrimination er grænsen sat ved 50.

STATISTISK USIKKERHED

Til alle tal i denne rapport knytter der sig en statistisk usikkerhed. Den præcise statistiske usikkerhed afhænger af en række faktorer, hvorfor det er svært at sige noget generelt om den statistiske usikkerhed for tallene i denne og øvrige rapporter. Den statistiske usikkerhed afhænger blandt andet af andelens størrelse (π), antallet af svar (n), populationens størrelse (N) samt konfidens-niveauet (her fastlagt til 95 procent) (se figur 2.4.). Som et regneeksempel vil den statistiske usikkerhed for det resultat, at 20 procent (π) af de adspurgte studerende ved Aarhus Universitet oplever stærke stresssymptomer, give en statistisk usikkerhed på cirka 0,5 procentpoint (svarprocent = 46, $n = 15.491$).

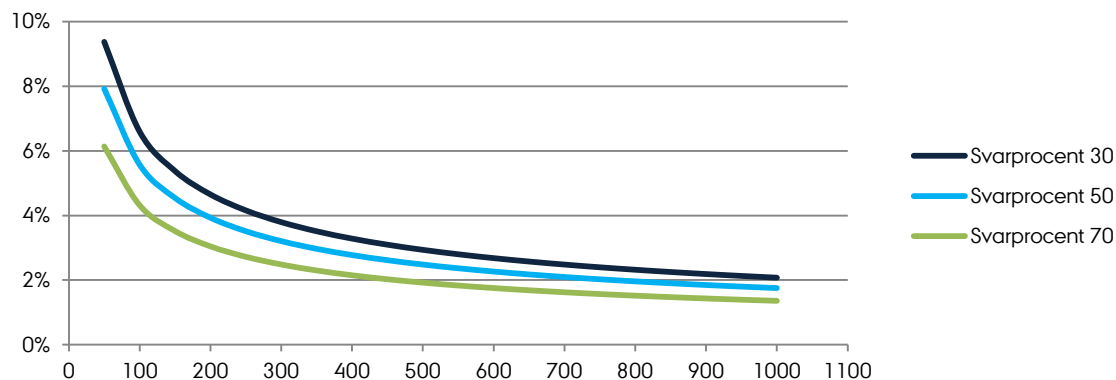
Figur 2.4. Beregning af statistisk usikkerhed

$\pm z * \text{standardfejl} * \text{FPCfaktor}$

$$\pm 1,96 * \sqrt{\frac{\hat{\pi}(1 - \hat{\pi})}{n}} * \sqrt{\frac{N - n}{N - 1}}$$

Figur 2.5 viser den statistiske usikkerhed som funktion af uddannelsens størrelse givet forskellige svarprocenter.

Figur 2.5. Statistisk usikkerhed som funktion af svarprocenten og uddannelsens størrelse

Note: X-aksen viser uddannelsens størrelse. Y-aksen viser den statistiske usikkerhed som funktion af uddannelsens størrelse givet forskellige svarprocenter.

KOMMENTARER

Som led i undersøgelsen havde de studerende mulighed for at skrive kommentarer sidst i spørgeskemaet. I alt 3.941 studerende ud af 15.491 har bidraget med deres kommentarer. Kommentarerne, der er meget varierende i omfang, har et samlet omfang på 344 sider. I det omfang de studerende ved deres kryds har accepteret det, vil kommentarerne blive videregivet til relevante studienævn. Desuden er kommentarerne blevet inddraget i kapitlerne 3 og 5 i denne rapport.

KAPITEL 3.

TRIVSEL OG STRESS

Siden den første studiemiljøundersøgelse på Aarhus Universitet (2007) har to udsagn operationaliseret begrebet trivsel, nemlig "Jeg føler mig generelt rigtig godt tilpas på mit studie" og "Jeg er overordnet set tilfreds med mit studie." Udsagnet om tilpashed sigter til den *umiddelbare* følelse af trivsel på studiet, og er derfor stillet først i spørgeskemaet. Udsagnet om tilfredshed rummer derimod en *vurdering* af en lang række faktorer i studiemiljøet, og derfor er de studerende også først blevet bedt om at forholde sig til dette udsagn sidst i skemaet (efter at have svaret på de øvrige spørgsmål om fysiske forhold, feedback, undervisere, medstuderende mm).

Stress er også medtaget i dette kapitel, da stress ofte sidestilles med (mis)trivsel. Stress er imidlertid vanskelig at spørge til, da ordet stress i dag bruges meget bredt, helt fra stress som synonym med travlhed til stress som en potentielt sundhedstruende tilstand. Derfor er det i Aarhus Universitets studiemiljøundersøgelser en bevidst metodisk pointe at spørge til forekomsten af "stærke stress-symptomer", ligesom det er et bevidst metodisk greb at eksplicitere disse symptomer.

Tabel 3.1 viser svarfordelingerne hvad angår spørgsmål om trivsel som tilpashed og tilfredshed.

Tabel 3.1. Studerendes oplevelse af tilpashed og tilfredshed

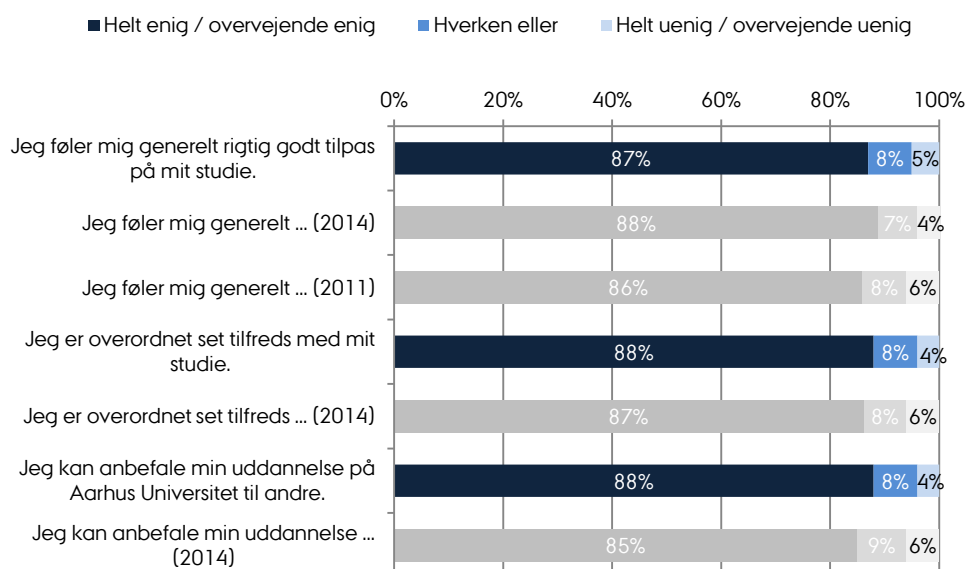
	AU	AR	BSS	HE	ST
Jeg føler mig generelt rigtig godt tilpas på mit studie.	87%	85%	85%	90%	89%
Jeg føler mig generelt rigtig godt tilpas ... (2014)	88%	86%	87%	92%	90%
Jeg føler mig generelt rigtig godt tilpas ... (2011)	86%	84%	86%	90%	89%
Jeg er overordnet set tilfreds med mit studie.	88%	86%	87%	92%	90%
Jeg er overordnet set tilfreds ... (2014)	87%	85%	85%	92%	88%
Jeg kan anbefale min uddannelse på Aarhus Universitet til andre.	88%	86%	87%	91%	89%
Jeg kan anbefale ... (2014)	85%	84%	83%	91%	88%

Note: Tallene viser andelen, som har svaret 'helt enig' eller 'overvejende enig'. Resten har svaret 'hverken eller', 'overvejende uenig' eller 'helt uenig'. Svaret 'ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

87 procent af de adspurgte studerende tilkendegiver, at de generelt føler sig godt tilpas i deres studiemiljø. 5 procent erklærer sig uenige i udsagnet. Disse tal ligger meget tæt på tallene fra lignende undersøgelser i 2014 og 2011 (figur 3.1).

I tæt overensstemmelse med udsagnet om tilpashed giver 88 procent af de adspurgte studerende udtryk for, at de er tilfredse med studie overordnet set. 4 procent er helt eller overvejende uenige i udsagnet. Også her er resultatet meget lig resultatet fra studiemiljøundersøgelsen i 2014 (figur 3.1).

Figur 3.1. Udvikling i tilpashed og tilfredshed over tid

Note: Svaret 'Ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

Endelig tilkendegiver 88 procent af de studerende, at de kan anbefale deres uddannelse på Aarhus Universitet til andre. 4 procent kan ikke anbefale deres uddannelse videre.

De studerende blev bedt om at tilkendegive, om de har oplevet stærke stress-symptomer, både i forbindelse med deres dagligdag på studiet og i forbindelse med eksamen. Svarfordelingen er vist i nedenstående tabel 3.2.

Hver femte studerende, 20 procent, oplyser, at de 'ofte' eller 'næsten altid' har oplevet stærke stress-symptomer i forbindelse med deres daglige studier. 29 procent oplyser, at de 'nogle gange' oplever stærke stress-symptomer i dagligdagen på studiet, mens halvdelen af de studerende, 52 procent, kun 'sjældent' eller 'næsten aldrig' oplever stærke stresssymptomer i studiehverdagen (figur 3.2). Forekomsten af stærke stress-symptomer synes at være lige udbredt på de fire fakulteter (tabel 3.2).

Tabel 3.2. Stærke stress-symptomer

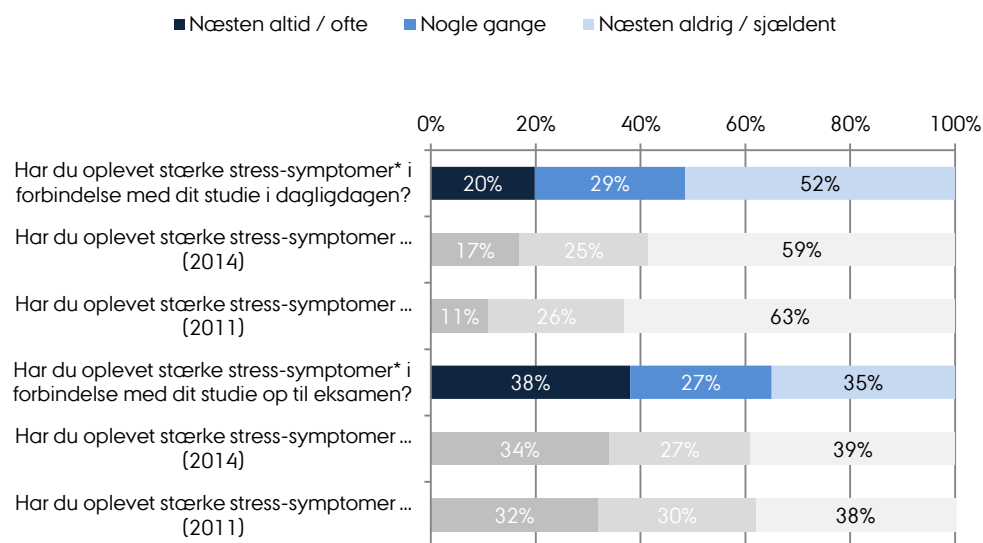
	AU	AR	BSS	HE	ST
Har du oplevet stærke stress-symptomer* i forbindelse med dit studie i dagligdagen?	20%	21%	19%	18%	20%
Har du oplevet stærke stress-symptomer ... (2014)	17%	17%	17%	16%	17%
Har du oplevet stærke stress-symptomer ... (2011)	11%	12%	10%	8%	13%
Har du oplevet stærke stress-symptomer* i forbindelse med dit studie op til eksamen?	38%	40%	38%	38%	37%
Har du oplevet stærke stress-symptomer ... (2014)	34%	34%	34%	36%	32%
Har du oplevet stærke stress-symptomer ... (2011)	32%	34%	31%	37%	26%

Note: Tallene viser den andel, som har svaret 'næsten altid' eller 'ofte'. Resten har svaret 'nogle gange', 'sjældent' eller 'næsten aldrig'. Svaret 'ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

Note (*): **Stærke stress-symptomer kunne være tilbagetrukkethed, hjertebanken, ondt i maven, muskelspændinger, nedtrykthed, rastløshed, vanskeligheder ved at slappe af, hovedpine, angst, søvnløshed"

Da spørgsmålet om stress er bibeholdt i sin oprindelige form, er det muligt at sammenligne med resultater fra studiemiljøundersøgelserne i 2011 og 2014. Af figur 3.2 og tabel 3.2 fremgår, at der siden 2011 er sket tæt på en fordobling af andelen af studerende, som 'ofte' eller 'næsten altid' oplever stærke stress-symptomer i forbindelse med deres studie i dagligdagen, fra 11 procent i 2011 over 17 procent i 2014 til 20 procent i 2017.

Også hvad angår oplevelsen af stress i eksamensperioden er der sket en stigning på 6 procentpoint, hvad angår andelen af studerende, som 'ofte' eller 'næsten altid' oplever stærke stress-symptomer. Fra 32 procent i 2011, over 34 procent i 2014 til 38 procent i 2017.

Figur 3.2. Stærke stress-symptomer

Note: Svaret 'Ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

Note (*): **Stærke stress-symptomer kunne være tilbagetrukkethed, hjertebanken, ondt i maven, muskelspændinger, nedtrykthed, rastløshed, vanskeligheder ved at slappe af, hovedpine, angst, søvnløshed"

Mange studerende har i kommentarfeltet sidst i spørgeskemaet skrevet om stress. Følgende citater er valgt, fordi de repræsenterer typiske udsagn inden for temaer, som mange studerende har skrevet om. Citaterne er lettere redigeret, hvor det har været nødvendigt i forhold til forståelsen eller anonymiteten.

En del af kommentarerne vedrørende stress handler om eksamen. Typisk handler kommentarerne om manglende kendskab til eksamensdatoer samt, især for ST, antallet af eksamener.

Jeg synes det er meget stressende at vi får eksamensplaner sent (højest 2 uger før eksamensperioden). Det gør det meget svært at planlægge sin læsning. (Studerende fra ST)

På [fag]studiet kører vi jo ikke i semestre, men kvarterer, hvilket giver et meget stressende studieliv. Det er muligvis det eneste negative jeg har at sige om studiet. (Studerende fra ST)

En anden type kommentar vedrørende stress handler om det oplevede arbejdspress.

Jeg synes studiemiljøet er meget overvældende i den forstand, at omfanget af læsestof og sværhedsgraden af det er meget høj. Det har for mig gjort, at jeg har følt mig utrolig stresset og presset af den dårlige samvittighed. (Studerende fra BSS)

Mange kommentarer knytter stress sammen med ønsket om at klare sig godt. Ønsket om at klare sig godt kommer både fra den studerende selv, men også – ifølge kommentarerne – fra medstuderende og i nogle tilfælde omgivelserne. Mange af de kommentarer, som beskriver en oplevelse af stress i sammenhæng med ønsket om at klare sig godt, nævner således også en oplevelse af at være i konkurrence med medstuderende, ikke mindst i forhold til senere karrieremuligheder. Følgende kommentarer er illustrative for disse beskrivelser:

Jeg har gennem min studietid oplevet en stigende tendens til stress blandt mine medstuderende. (...) Dette skyldes blandt andet det pres, der ligger og lurende under overfladen i tiden som studerende. Det er ikke længere "nok" at læse pensum og møde velforberedt op til alle dine forelæsninger og gruppemøder. Det nye normale er blevet topkarakter, studierelevant arbejde og endnu mere studierelevant frivilligt arbejde. Hvis ikke du opfylder det nye normale, kan du lige så godt pakke sammen og vinke farvel til et (studierelevant) arbejde, når du er færdiguddannet. Det er i hvert fald følelsen, som i øjeblikket dominerer i min omgangskreds, og jeg kan da også selv nikke genkendende til det. (Studerende fra AR)

Jeg mener, at såvel undervisere som studerende er med til at øge et stressende studiemiljø, hvor mange føler at de er utilstrækkelige. Dette er særligt grundet retorikken. Som eksempel kan nævnes det høje fokus

på at få et relevant studiejob, som mange ikke har overskud til. (Studerende fra BSS)

Folk har høje krav til sig selv og dermed også til hinanden. Der er stor tendens til at køre en kollektiv stress-stemning op især i eksamensperioder på bacheloren. (Studerende fra HE)

Enkelte kommentarer nævner også, at der kan forekomme et tabu hvad angår stress:

Der er alt for meget karriereræs og alt for mange tabuer (fx hvis man synes det er hårdt eller at noget er svært). Der er utroligt mange der går rundt med stress-symptomer men som ikke tør at sige noget fordi man helst skal være et overmenneske der kan klare alt. Det er et meget ubehageligt miljø at befinde sig i hver eneste dag. (Studerende fra ST)

Jeg kender flere, som ser det som en svaghed at udvise tegn på stress og det gør jeg nok også i en vis grad selv, og det gør at stressen ignoreres. (Studerende fra BSS)

Endelig er fremdriftsreformen nævnt i mange af de kommentarer, som handler om stress.

Fremdriftsreformen og den retorik der er om de studerende i medierne har ødelagt min glæde ved studiet. Man mærker tydeligt at det bare handler om at komme igennem. (...) Jeg gør mit bedste, men skal hele tiden høre at jeg er doven og forkælet. Jeg er faktisk ret ambitiøs, og det meste af min studietid har jeg haft job ved siden af. (Studerende fra AR)

Selvom jeg ikke har haft behov for at tage nogle fag om, stresser det rigtigt meget at vide at det ikke længere er en reel mulighed grundet fremdriftsreformen. Generelt er det stressende at have et studie man skal bruge utroligt mange timer på og samtidig føle at reformen ånder en i nakken hele tiden. (Studerende fra ST)

KAPITEL 4.

FAGET OG UNDERVISERNE

Tidligere undersøgelser af studiemiljøet på Aarhus Universitet har vist, at de studerendes relation til det faglige miljø er vigtig for de studerendes trivsel. I SMU2017 er de studerendes relation til det faglige miljø afdækket ved dels at spørge til de studerendes oplevelse af underviserne på deres uddannelsessted, dels at spørge til de studerendes interesse og engagement i forhold til fag og kurser såvel som uddannelsen.

Relationen til underviserne er afdækket gennem tre spørgsmål. Det første spørgsmål vedrører om underviserne er synlige i de studerendes studiehverdag. Her oplever 48 procent af de adspurgte studerende, at de ofte ser underviserne uden for selve undervisningssituationen. Omvendt oplever 29 procent af de adspurgte studerende ikke, at underviserne ofte ses uden for undervisningslokalerne (figur 4.1). På tværs af fakulteterne er det de studerende fra ST, 69 procent, som hyppigst ser underviserne på gange, på fællesarealer og i kantiner. På BSS og HE er den tilsvarende andel, der ser underviserne uden for undervisningslokalet 37 procent.

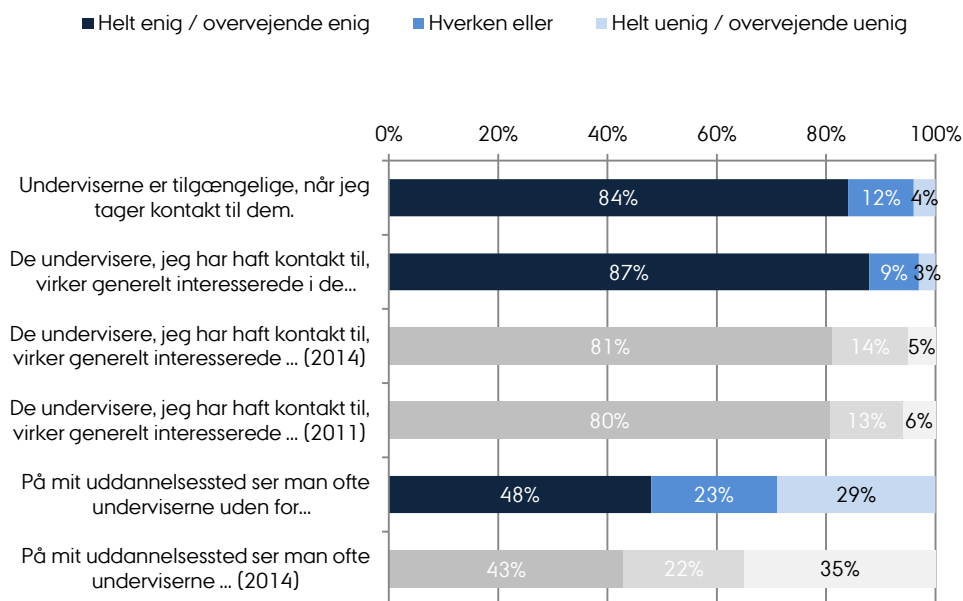
Tabel 4.1. Kontakten med underviserne

	AU	AR	BSS	HE	ST
Underviserne er tilgængelige, når jeg tager kontakt til dem.	84%	86%	82%	77%	89%
De undervisere, jeg har haft kontakt til, virker generelt interesserede i de studerende.	87%	89%	85%	84%	91%
De undervisere, jeg har haft kontakt til ... (2014)	81%	85%	73%	80%	87%
De undervisere, jeg har haft kontakt til ... (2011)	80%	84%	77%	79%	86%
På mit uddannelsessted ser man ofte underviserne uden for undervisningslokalerne (fx på gangene, på fællesarealer eller i kantinen).	48%	51%	37%	37%	69%
På mit uddannelsessted ser man ofte underviserne uden for undervisningslokalerne ... (2014)	43%	43%	33%	28%	69%

Note: Tallene viser den andel, som har svaret 'helt enig' eller 'overvejende enig'. Resten har svaret 'hverken eller', 'overvejende uenig' eller 'helt uenig'. Svaret 'ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

Ét spørgsmål er synligheden af underviserne, et andet er underviserens tilgængelighed, når de studerende tager kontakt, og et tredje vedrører underviserens imødekommenhed, når kontakten er etableret. 84 procent af de studerende oplever, at underviserne er tilgængelige, når de tager kontakt til dem, og 87 procent oplever, at de undervisere, som de har haft kontakt til, generelt virker interesserede i de studerende.

Figur 4.1. Kontakten med underviserne

Note: Svaret 'Ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

To spørgsmål vedrører de studerendes forhold til og interesse for faget i form af de enkelte fag/kurser såvel som uddannelsen under ét. 87 procent af de adspurgte studerende oplever, at de har fag/kurser, som de har lyst til at engagere sig i, og 90 procent tilkendegiver, at de ser frem til at komme ud og anvende deres uddannelse, når de er færdige.

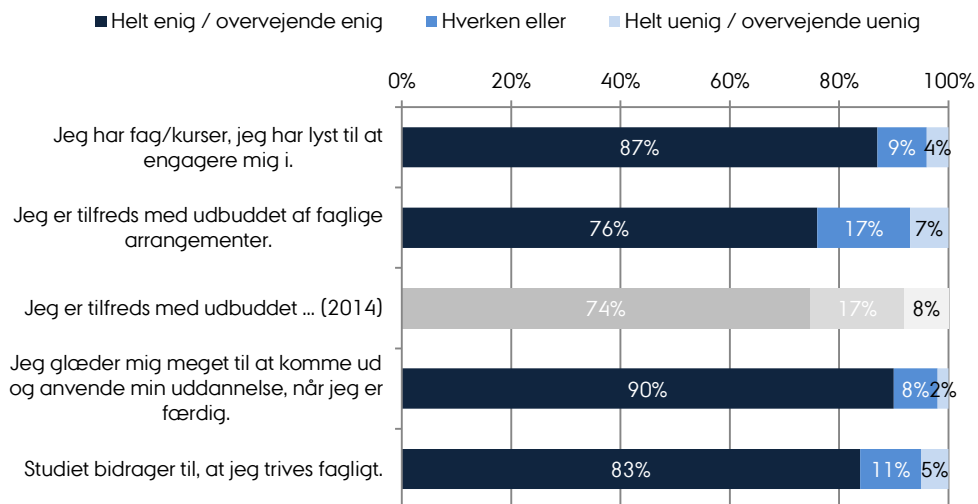
Tabel 4.2. Studerendes forhold til faget

	AU	AR	BSS	HE	ST
Jeg har fag/kurser, jeg har lyst til at engagere mig i.	87%	86%	85%	90%	88%
Jeg er tilfreds med udbuddet af faglige arrangementer.	76%	77%	76%	82%	73%
Jeg er tilfreds med udbuddet af faglige ... (2014)	74%	73%	74%	83%	71%
Jeg glæder mig meget til at komme ud og anvende min uddannelse, når jeg er færdig.	90%	86%	91%	94%	90%
Studiet bidrager til, at jeg trives fagligt.	83%	82%	81%	86%	87%

Note: Tallene viser den andel, som har svaret 'helt enig' eller 'overvejende enig'. Resten har svaret 'hverken eller', 'overvejende uenig' eller 'helt uenig'. Svaret 'ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

76 procent af de adspurgte studerende er tilfredse med udbuddet af faglige arrangementer, mens 7 procent ikke kan erklære sig tilfredse med udbuddet af faglige arrangementer (se figur 4.2.). 83 procent oplever, at studiet bidrager til at de trives fagligt.

Figur 4.2. Studerendes forhold til faget

Note: Svaret 'Ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

KAPITEL 5.

DE MEDSTUDERENDE OG EN-SOMHED

Relationen de studerende imellem er vigtigt for studiemiljøet som både et socialt og fagligt fællesskab. Derfor blev de studerende som led i studiemiljøundersøgelsen bedt om at forholde sig til ni udsagn, som beskriver forskellige aspekter af det sociale studiemiljø. Ét spørgsmål angår, hvorvidt studerende oplever at der er mulighed for socialt samvær med andre studerende. 80 procent af de adspurgte studerende oplever, at der er god mulighed for social kontakt med deres medstuderende. Otte procent oplever ikke, at der er god mulighed for social kontakt med andre studerende. 71 procent af de studerende er tilfredse med udbuddet af sociale arrangementer, mens 10 procent angiver, at de ikke er tilfredse med udbuddet (figur 5.1).

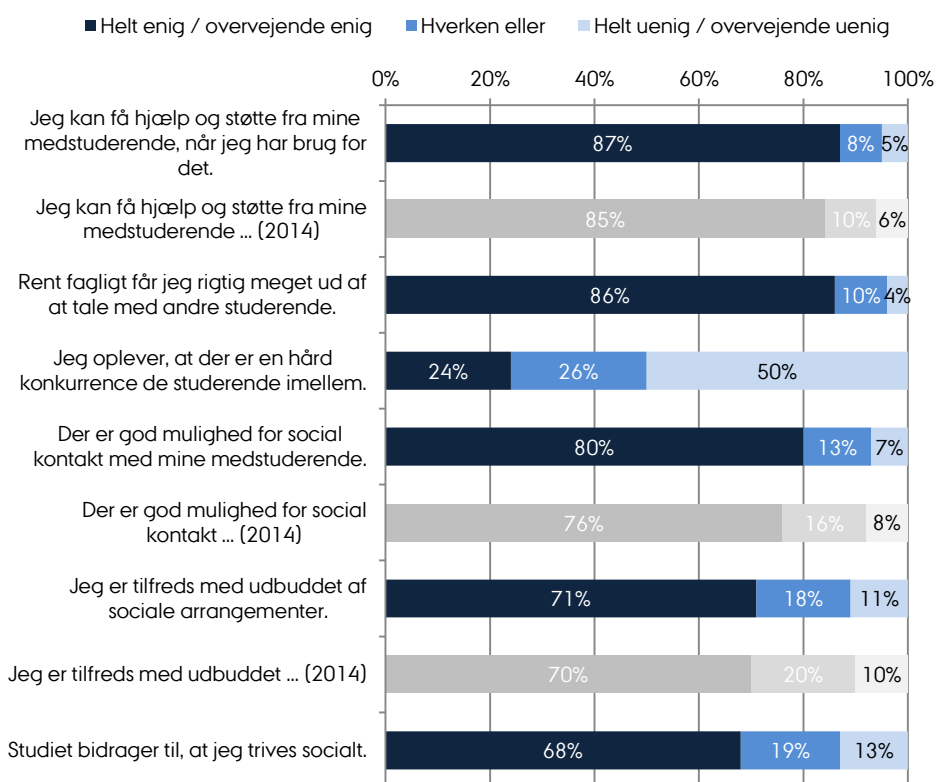
Table 5.1. Kontakten med medstuderende

	AU	AR	BSS	HE	ST
Jeg kan få hjælp og støtte fra mine medstuderende, når jeg har brug for det.	87%	85%	84%	92%	91%
Jeg kan få hjælp og støtte fra mine medstuderende ... (2014)	85%	84%	81%	87%	89%
Rent fagligt får jeg rigtig meget ud af at tale med andre studerende.	86%	84%	84%	92%	90%
Jeg oplever, at der er en hård konkurrence de studerende imellem.	24%	16%	36%	22%	19%
Der er god mulighed for social kontakt med mine medstuderende.	80%	77%	78%	85%	85%
Der er god mulighed for social kontakt ... (2014)	76%	70%	74%	85%	82%
Jeg er tilfreds med udbuddet af sociale arrangementer.	71%	67%	71%	79%	69%
Jeg er tilfreds med udbuddet af sociale arrangementer (2014)	70%	61%	72%	79%	73%
Studiet bidrager til, at jeg trives socialt.	68%	64%	65%	75%	71%

Note: Tallene viser den andel, som har svaret 'helt enig' eller 'overvejende enig'. Resten har svaret 'hverken eller', 'overvejende uenig' eller 'helt uenig'. Svaret 'ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

Et andet aspekt af det sociale studiemiljø vedrører selve karakteren af mødet de studerende imellem. 87 procent af de adspurgte studerende oplever, at de kan få hjælp og støtte fra medstuderende, når de har brug for det, og 86 procent oplever det som fagligt udbytterigt at tale med andre studerende. Nogle af de studerende oplever dog også en hård konkurrence de studerende imellem. For AU under ét oplever 24 procent, at der er en hård konkurrence de studerende imellem. På BSS er det 36 procent af de studerende, der oplever, at der er en hård konkurrence mellem de studerende (tabel 5.1).

Figur 5.1. Kontakten med medstuderende

Note: Svaret 'Ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

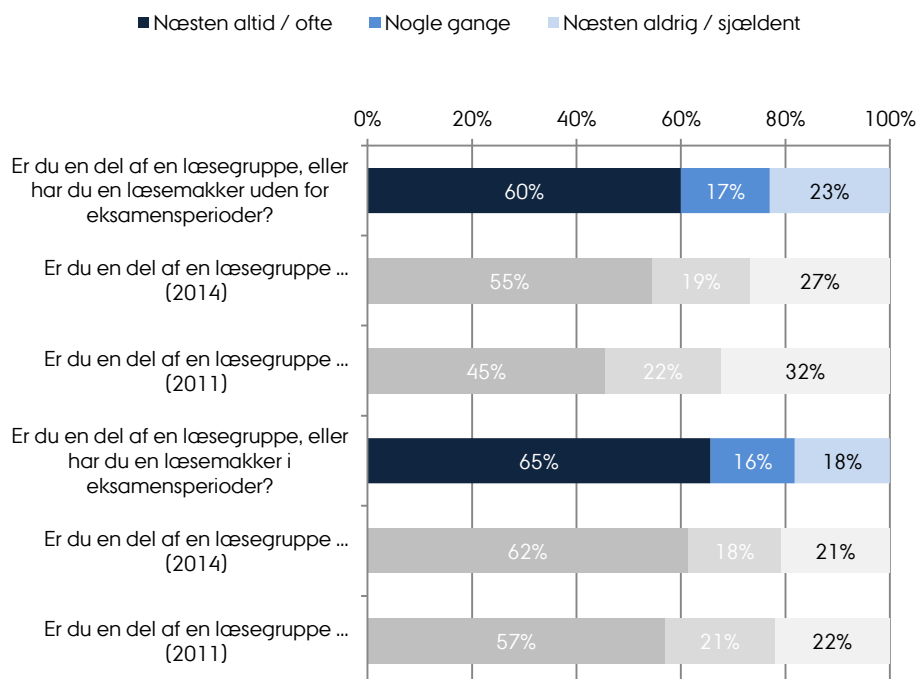
For mange studerende er en læsegruppe eller en læsemakker et vigtigt sted at hente faglig støtte og nyde socialt samvær. 60 procent af de adspurgte studerende angiver, at de 'ofte' eller 'næsten altid' er del af en læsegruppe (eller har en læsemakker) uden for eksamensperioder (tabel 5.2.). 23 procent indgår 'sjældent' eller 'næsten aldrig' i en læsegruppe. Tilskyndelsen til at indgå i en læsegruppe eller have en læsemakker synes at øges hen mod eksamensperioden, hvor 65 procent af de adspurgte studerende 'ofte' eller 'næsten altid' er del af en læsegruppe (figur 5.2).

Tabel 5.2. Læsegrupper

	AU	AR	BSS	HE	ST
Er du en del af en læsegruppe, eller har du en læsemakker uden for eksamensperioder?	60%	58%	63%	66%	55%
Er du en del af en læsegruppe ... (2014)	55%	53%	55%	64%	51%
Er du en del af en læsegruppe ... (2011)	45%	43%	46%	54%	43%
Er du en del af en læsegruppe, eller har du en læsemakker i eksamensperioder?	65%	57%	67%	80%	64%
Er du en del af en læsegruppe ... (2014)	62%	53%	62%	79%	63%
Er du en del af en læsegruppe ... (2011)	57%	49%	55%	82%	58%

Note: Tallene viser den andel, som har svaret 'næsten aldrig' eller 'ofte'. Resten har svaret 'nogle gange', 'sjældent' eller 'næsten aldrig'. Svaret 'ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

Spørgsmålet om læsegruppemedlemskab er blevet stillet siden den første studiemiljøundersøgelse, hvorfor udbredtheden af læsegruppemedlemskab lader sig følge. Tendensen er, at flere og flere studerende vælger læsegruppen eller læsemakkeren til, og denne tendens, stigningen i brugen af læsegrupper, er mest udtalt for læsegruppemedlemskabet i det daglige studiearbejde. I 2011 var 45 procent af de adspurgte studerende ofte eller næsten altid del af en læsegruppe til daglig på studiet, i 2014 var andelen 55 procent, og i 2017 er andelen 60 procent. Det er en stigning på 15 procentpoint.

Figur 5.2. Læsegrupper

Note: Svaret 'Ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

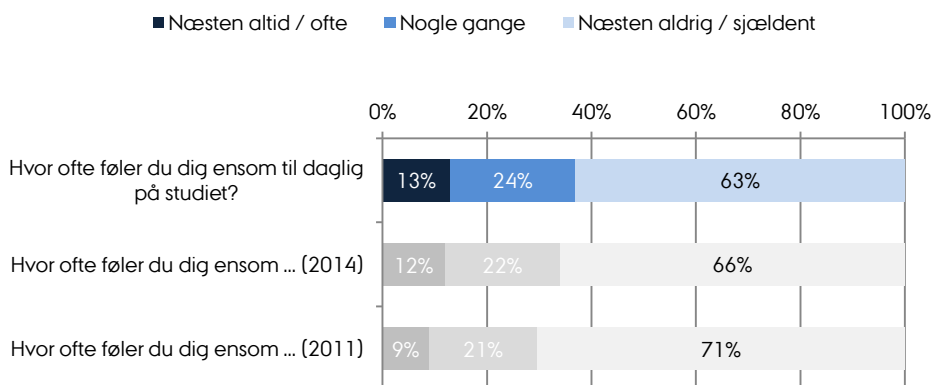
13 procent af de adspurgte studerende føler sig 'ofte' eller 'næsten altid' ensomme til daglig på studiet (tabel 5.3. og figur 5.3.). 24 procent føler sig 'nogle gange' ensomme, og 63 procent føler sig kun 'sjældent' eller 'næsten aldrig' ensomme til daglig på studiet.

Tabel 5.3. Ensomhed

	AU	AR	BSS	HE	ST
Hvor ofte føler du dig ensom til daglig på studiet?	13%	15%	14%	10%	10%
Hvor ofte føler du dig ensom ... (2014)	12%	13%	15%	8%	11%
Hvor ofte føler du dig ensom ... (2011)	9%	10%	9%	6%	7%

Note: Tallene viser den andel, som har svaret 'næsten altid' eller 'ofte'. Resten har svaret 'nogle gange', 'sjældent' eller 'næsten aldrig'. Svaret 'ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

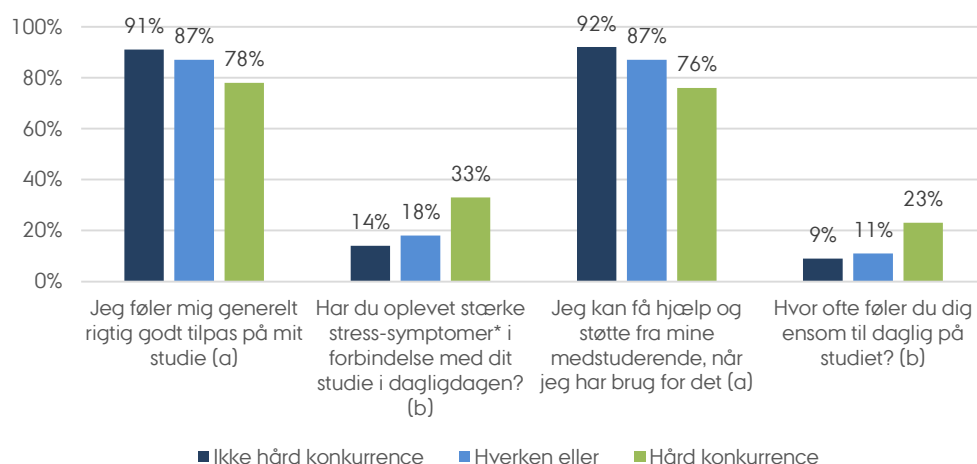
Figur 5.3. Ensomhed

Note: Svaret 'Ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

Ud over disse deskriptive analyse, blev der foretaget en analyse med henblik på at afdække, hvilken relation der er mellem oplevelsen af hård konkurrence på den ene side og på den anden side tilpashed, stress, støtte fra medstuderende og ensomhed. Resultatet er vist i nedenstående figur 5.4.

Figur 5.4. Relationen mellem hård konkurrence og oplevelsen af hhv. tilpashed, stress, støtte, og ensomhed

Spørgsmålets formulering: "Jeg oplever, at der er en hård konkurrence de studerende imellem."

Note: 'Hård konkurrence' = studerende, som har svaret 'helt enig' eller 'overvejende enig' til ovenstående udsagn. 'Ikke hård konkurrence' = studerende, som har svaret 'helt uenig' eller 'overvejende uenig' til ovenstående udsagn. 'Hverken eller' = studerende, som har svaret 'hverken eller' til ovenstående udsagn.

Note a: Tallene viser den andel, som har svaret 'helt enig' eller 'overvejende enig'. Resten har svaret 'hverken eller', 'overvejende uenig' eller 'helt uenig'. Svaret 'ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne. Note b: Tallene viser den andel, som har svaret 'næsten altid' eller 'ofte'. Resten har svaret 'nogle gange', 'sjældent' eller 'næsten aldrig'. Svaret 'ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

Af figur 5.4 ser man, at studerende, der oplever hård konkurrence, i mindre grad føler sig godt tilpas på deres studie, og de oplever oftere stærke stress-symptomer. De oplever i mindre grad at kunne få hjælp og støtte fra medstuderende, og de føler sig oftere ensomme.

Også kommentarerne giver indblik i, hvordan en del af de adspurgte studerende oplever intern konkurrence. De følgende citater er udvalgt, fordi de repræsenterer typiske udsagn angående hård konkurrence. En del af citaterne viser, hvad nogle studerende opfatter som årsagen til konkurrencen, hvilket vil sige konkurrencen om at klare sig godt på selve studiet (i form af karakterer) og konkurrencen om at klare sig godt på fremtidens jobmarked. De følgende to citater er eksempler på dette:

Der er MEGET konkurrence internt mellem de studerende på studiet, hvilket selvfølgelig bl.a. er en konsekvens af, at vores karakterer skal være normalfordelt, så vi er i direkte konkurrence med hinanden. Det stresser folk, og nogle gange går det også ud over det sociale forhold på studiet. (Studerende fra BSS)

Allerede fra første dag hører man historier fra andre studerende om hvor vigtigt det er, at man får sig et studiearbejde. Karaktererne er altafgørende, og man skal forvente hård konkurrence. Det skaber et klassemiljø, hvor konkurrence og følelsen af at man bliver bedømt vinder større og større indpas. (Studerende fra BSS)

Da det er et lille studie, vil det være dejligt med konkret hjælp til at finde studierelevant arbejde. Jeg føler, der er dårlig stemning mellem mine medstuderende. (...) Lærerne er gode, men de andre studerende er egoistiske og vil ikke hjælpe hinanden, da der er hård konkurrence om et lille jobmarked. (Studerende fra AR)

Der er meget snak om hvor vigtigt det er at opkvalificere sig og indgå i konkurrence med andre læger når man er færdiguddannet. (Studerende fra HE)

Nogle kommentarer indeholder beskrivelser af, hvordan konkurrence i nogle tilfælde går ud over både personlig trivsel, men også social omgang med medstuderende.

Det psykiske/sociale studiemiljø halter gevaldigt. Der er en dårlig tone mellem de studerende og miljøet er meget konkurrence- og prestigepræget. Det er svært ikke at føle sig utilstrækkelig, når man både skal konkurrere fagligt, have et relevant studiejob og samtidig deltage i alle sociale arrangementer for at være med socialt. Det er sådan på alle 3 parametre man skal konkurrere med sine medstuderende. (Studerende fra BSS)

Det er meget konkurrence på mit studie, hvilket medfører, at vi som studerende er meget dårlige til at hjælpe hinanden. Hvis man har et spørgsmål kan man derfor ikke altid få svar på det fra sine medstuderende, men må i stedet gå til forelæserne eller underviserne. Spørger man alligevel en medstuderende, kan dette føre til lidt nedladende bemærkninger/svar. (Studerende fra BSS)

KAPITEL 6.

FYSISK STUDIEMILJØ

I forbindelse med undersøgelsen blev de studerende stillet i alt syv spørgsmål om det fysiske studiemiljø. Kernen i dette spørgsmålsbatteri er fire spørgsmål, der kredser om uddannelsesstedet som ramme for både socialt og fagligt samvær. Hertil kommer to spørgsmål om funktionen og supporten angående tekniske løsninger i et digitalt rum, hvilket fx vil sige trådløst internet og Blackboard. Afsluttende er de studerende blevet bedt om at tilkendegive deres overordnede tilfredshed med de fysiske rammer. Resultatet er vist i nedenstående tabel 6.1.

Tabel 6.1. Tilfredshed med det fysiske studiemiljø

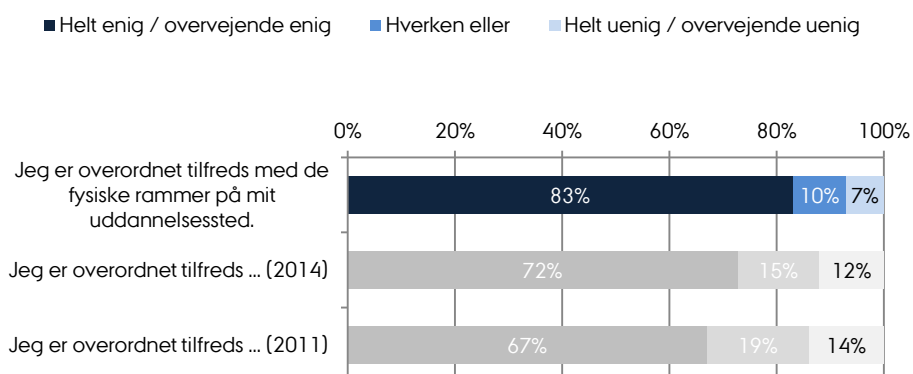
	AU	AR	BSS	HE	ST
Jeg er overordnet tilfreds med de fysiske rammer på mit uddannelsessted.	83%	83%	83%	83%	82%
Jeg er overordnet tilfreds ... (2014)	72%	71%	73%	73%	72%
Jeg er overordnet tilfreds ... (2011)	67%	62%	66%	68%	76%

Note: Tallene viser den andel, som har svaret 'helt enig' eller 'overvejende enig'. Resten har svaret 'hverken eller', 'overvejende uenig' eller 'helt uenig'. Svaret 'ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

Størsteparten af de adspurgte studerende, 83 procent, er overordnet tilfredse med de fysiske rammer på deres uddannelsessted, mens 7 procent angiver ikke at være tilfredse med de fysiske rammer. Tilfredsheden er bemærkelsesværdigt ens på tværs af de fire fakulteter.

Spørgsmålet om tilfredshed med de fysiske rammer er blevet stillet i 2014 og tillige 2011, og da spørgsmålsformuleringen og svarkategorierne er bibeholdt, kan man følge udviklingen over tid (se figur 6.1.). Heraf ses det, at der, hvad angår andelen, der er tilfredse med de fysiske rammer på uddannelsesstedet, er sket en stigning på 16 procentpoint, fra 67 procent i 2011, over 72 procent i 2014 til 83 procent i 2017.

Figur 6.1. Tilfredshed med det fysiske studiemiljø

Note: Svaret 'Ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

En høj andel af de adspurgte studerende, 94 procent, finder, at der adgang til universitetet på de tidspunkter, hvor de har brug for det. Ligeledes en høj andel, 88 procent, svarer, at der på deres uddannelsessted er steder at mødes med de medstuderendes.

Tabel 6.2. Plads til samvær. "På mit uddannelsessted ..."

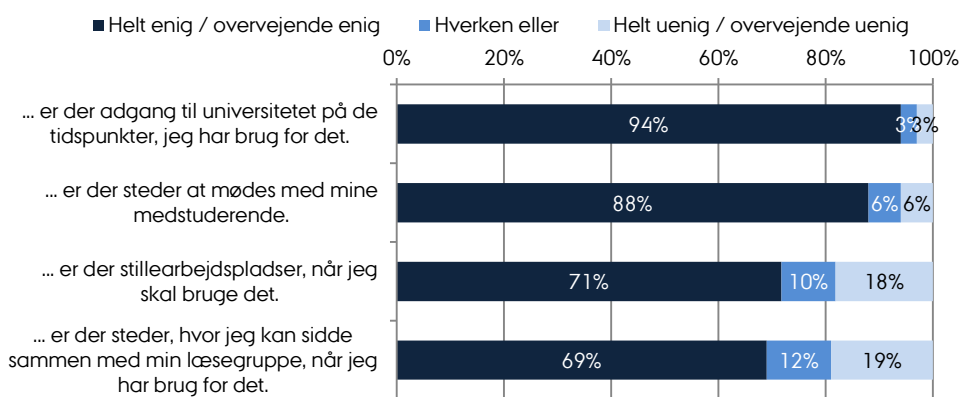
	AU	AR	BSS	HE	ST
... er der adgang til universitetet på de tidspunkter, jeg har brug for det.	94%	93%	95%	93%	94%
... er der steder at mødes med mine medstuderende.	88%	90%	87%	88%	89%
... er der stillearbejdspladser, når jeg skal bruge det.	71%	77%	70%	76%	61%
... er der steder, hvor jeg kan sidde sammen med min læsegruppe, når jeg har brug for det.	69%	79%	63%	63%	71%

Note: Tallene viser den andel, som har svaret 'helt enig' eller 'overvejende enig'. Resten har svaret 'hverken eller', 'overvejende uenig' eller 'helt uenig'. Svaret 'ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

Hvad angår steder at være i forbindelse med selve det faglige studiearbejde, svarer 71 procent af de adspurgte studerende, at der er stillearbejdspladser, når de skal bruge det. 18 procent svarer omvendt, at de ikke finder stillearbejdspladser, når de har brug for dem (figur 6.2).

I forhold til arbejdet i læsegrupper oplever 69 procent, at der er steder at sidde sammen med gruppen, når de har brug for det. 19 procent oplever ikke, at der på uddannelsesstedet er steder at opholde sig med læsegruppen, når de har brug for det.

Figur 6.2. Plads til samvær. "På mit uddannelsessted ..."

Note: Svaret 'Ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

Endelig blev de studerende spurgt om deres oplevelser med de tekniske løsninger, hvorved menes trådløst internet, WAYF, printere, computere, Blackboard mv. Resultatet er vist i tabel 6.3.

Tabel 6.3. Tekniske løsninger. "På mit uddannelsessted ..."

	AU	AR	BSS	HE	ST
... fungerer de tekniske løsninger, når jeg har brug for dem.	75%	68%	81%	74%	74%
... kan jeg få tilstrækkelig hjælp/support, når jeg ikke kan få de tekniske løsninger til at fungere.	69%	61%	76%	73%	64%

Note: Tallene viser den andel, som har svaret 'helt enig' eller 'overvejende enig'. Resten har svaret 'hverken eller', 'overvejende uenig' eller 'helt uenig'. Svaret 'ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

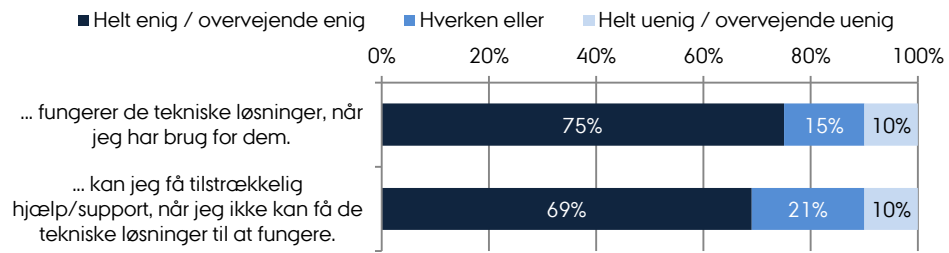
Note: Tekniske løsninger blev defineret som: "Trådløst internet, WAYF, printere, computere, Blackboard mv."

Note: På spørgsmål om support svarer 18 procent "Ved ikke/ikke relevant". Disse 18 procent er udeladt af analysen.

75 procent af de adspurgte studerende er helt eller overvejende enige i, at de tekniske løsninger fungerer, når der er brug for dem. 10 procent mener ikke, at det er tilfældet (figur 6.3.).

Af de studerende, som har svaret på spørgsmålet om muligheden for support angiver 69 procent, at de har kunnet få tilstrækkelig hjælp og support, når de ikke har kunnet få de tekniske løsninger til at fungere. 10 procent er helt eller overvejende uenige i udsagnet.

Figur 6.3. Tekniske løsninger. "På mit uddannelsessted ..."

Note: Svaret 'Ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

Note: Tekniske løsninger blev defineret som: "Trådløst internet, WAYF, printere, computere, Blackboard mv."

Note: På spørgsmål om support svarer 18 procent "Ved ikke/ikke relevant". Disse 18 procent er udeladt af analysen.

KAPITEL 7.

FEEDBACK

Denne studiemiljøundersøgelse spørger, i lighed med tidligere undersøgelser, ind til de studerendes oplevelser med at få feedback på deres akademiske arbejde. Dét, der særligt kendetegner SMU17, er, at der er blevet arbejdet med at konkretisere og udfolde begrebet feedback.

De studerende blev stillet i alt fem spørgsmål, som dækker tre facetter af feedbacken: (1) hvorvidt det er klart for de studerende, hvad der er *kriterierne* for feedbacken / bedømmelsen (også kaldet *feed-up*), (2) hvorvidt det er klart for de studerende, i hvilken grad de opfylder kriterierne (også kaldet *feed-back*), og endelig (3) i hvilken grad de studerende oplever at kunne *bruge feedbacken aktivt* til at forbedre deres studiearbejde (også kaldet *feed-forward*).

Resultaterne er vist i nedenstående tabel 7.1. Det noteres, at der på nogle af spørgsmålene er en del af de studerende, der ikke har set sig i stand til at svare, hvilket giver god mening, da en del af de studerende på undersøgelsestidspunktet ikke havde været til deres første eksamen.

Tabel 7.1. Studerendes oplevelse af feedback

	AU	AR	BSS	HE	ST
Underviserne bruger tid på at diskutere med os, hvad der kendetegner en god opgaveløsning.	62%	68%	61%	52%	62%
Det er meget svært at få et indtryk af, om jeg er godt med og lærer det, der kræves.	48%	47%	54%	50%	37%
Der er gode muligheder for tilbagemelding på mine faglige præstationer ved eksamen. ^a	36%	42%	35%	18%	43%
Jeg har ofte svært ved at forstå den respons jeg får på mine opgaver. ^b	16%	14%	20%	17%	12%
Når jeg får respons på mit faglige arbejde er det nemt for mig at se, hvordan jeg kommer godt videre. ^c	50%	52%	45%	40%	61%

Note: Tallene viser den andel, som har svaret 'helt enig' eller 'overvejende enig'. Resten har svaret 'hverken eller', 'overvejende uenig' eller 'helt uenig'. Svaret 'ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

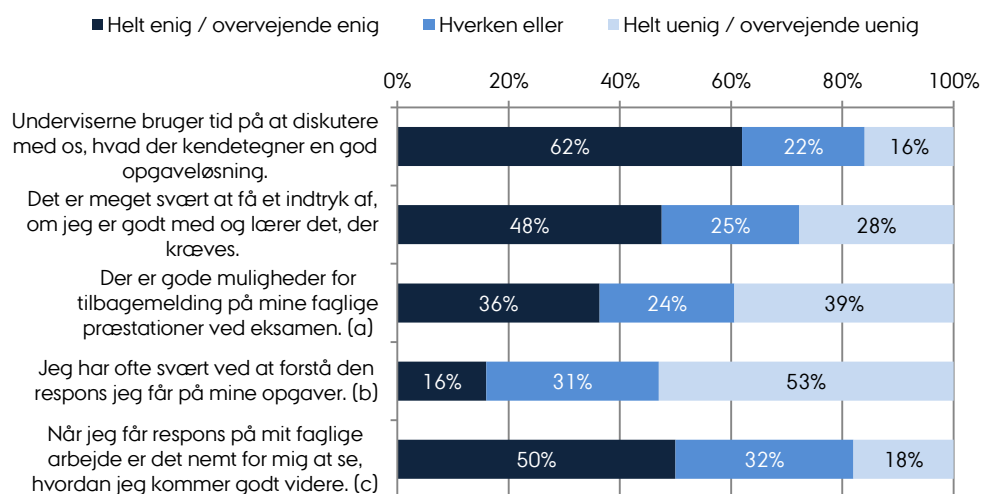
Note (a): På dette spørgsmål svarede 17 procent "Ved ikke/ikke relevant". Disse er udeladt af analysen.

Note (b): På dette spørgsmål svarede 19 procent "Ved ikke/ikke relevant". Disse er udeladt af analysen.

Note (c): På dette spørgsmål svarede 16 procent "Ved ikke/ikke relevant". Disse er udeladt af analysen.

Hvad angår den feedback, der vedrører synliggørelsen af kriterierne for en fagligt god præstation, svarer 62 procent af de adspurgte studerende, at underviserne bruger tid på at diskutere med de studerende, hvad der kendetegner en god opgaveløsning. 16 procent erklærer sig helt eller overvejende uenige (figur 7.1).

Figur 7.1. Studerendes oplevelse af feedback

Note: Svaret 'Ved ikke/ikke relevant' er udeladt af beregningerne.

Note (a): På dette spørgsmål svarede 17 procent "Ved ikke/ikke relevant". Disse er udeladt af analysen.

Note (b): På dette spørgsmål svarede 19 procent "Ved ikke/ikke relevant". Disse er udeladt af analysen.

Note (c): På dette spørgsmål svarede 16 procent "Ved ikke/ikke relevant". Disse er udeladt af analysen.

Hvad angår selve feedbacken – de studerendes oplevelse af at kunne vurdere, hvor godt de er med – svarer 48 procent, at det er svært for dem at få indtryk af, om de er godt med og lærer det, der kræves. 28 procent er uenige i dette udsagn.

Feedback kommer på universiteter ofte til konkret udtryk ved tilbagemeldinger på præstationer ved eksamen. 36 procent af de adspurgte studerende erklærer sig helt eller overvejende enige i, at der er gode muligheder for tilbagemelding på faglige præstationer ved eksamen.

De sidste to spørgsmål relaterer sig til, hvorvidt den givne feedback opleves at kunne anvendes. 50 procent af de adspurgte studerende erklærer sig helt eller overvejende i, at det er nemt for dem at se, hvordan de kan komme videre, når de har fået respons på deres faglige arbejde. 18 procent erklærer sig helt eller overvejende uenige i dette. 16 procent tilkendegiver, at det ofte er svært for dem at forstå den respons, de får på deres opgaver. 53 procent finder ikke, at det er svært at forstå responsen.

KAPITEL 8.

TIDSFORBRUG

Som led i SMU2017 blev de studerende bedt om at oplyse, hvor mange timer de efter egen vurdering bruger på en typisk uge uden for eksamensperioden, hvad angår studierelaterede aktiviteter, erhvervsarbejde, og fritidsaktiviteter.

De adspurgte studerendes oplysninger om tidsforbrug er opsummeret i nedenstående tabel 8.1. For AU under ét oplyser de studerende, at de på en typisk uge uden for eksamensperioden bruger 14,7 timer på undervisning, 2,7 timer på praktik, og 17,5 timer på forberedelse. Dette giver en studieuge på 34,9 timer. Dertil oplyser de adspurgte studerende, at de bruger 3,0 timer om ugen på studierelevant arbejde og 3,1 timers ikke-studierelevant arbejde, hvorudover kommer tid brugt på foreningsarbejde, frivilligt arbejde og fritidsaktiviteter.

Table 8.1. Ugentligt tidsforbrug (timer/uge)

	AU	AR	BSS	HE	ST
Undervisning ^a	14,7	11,0	14,1	13,4	21,6
Praktik ^b	2,7	1,6	1,2	8,9	2,1
Forberedelse ^c	17,5	18,3	17,9	17,8	15,6
Studierelevant arb. ^d	3,0	2,7	4,1	2,8	1,7
Andet arbejde ^e	3,1	3,2	3,8	2,0	2,5
Foreningsarbejde ^f	1,3	1,4	1,3	1,5	1,0
Fritidsaktiviteter ^g	6,0	5,4	6,3	5,9	6,3
N	12.522	3.499	4.378	1.999	2.646
Studieuge ^h	34,9	30,8	33,2	40,1	39,3

Spørgsmålets formulering: "Hvor mange timer bruger du på følgende aktiviteter på en typisk uge uden for eksamensperioden?"

Note (a): "Undervisning (forelæsninger, holdtimer, øvelsestimer, laboratorieøvelser og lignende)"

Note (b): "Klinik, praktik eller længerevarende laboratorieophold"

Note (c): "Forberedelse (læsning, læsegrupperarbejde, skrivning, eksamenstilmelding, skaffe litteratur, skrive mails og lignende organisering af studiehverdagen)"

Note (d): "Studierelevant erhvervsarbejde"

Note (e): "Ikke studierelevant erhvervsarbejde"

Note (f): "Frivilligt arbejde eller studenterforeningsarbejde"

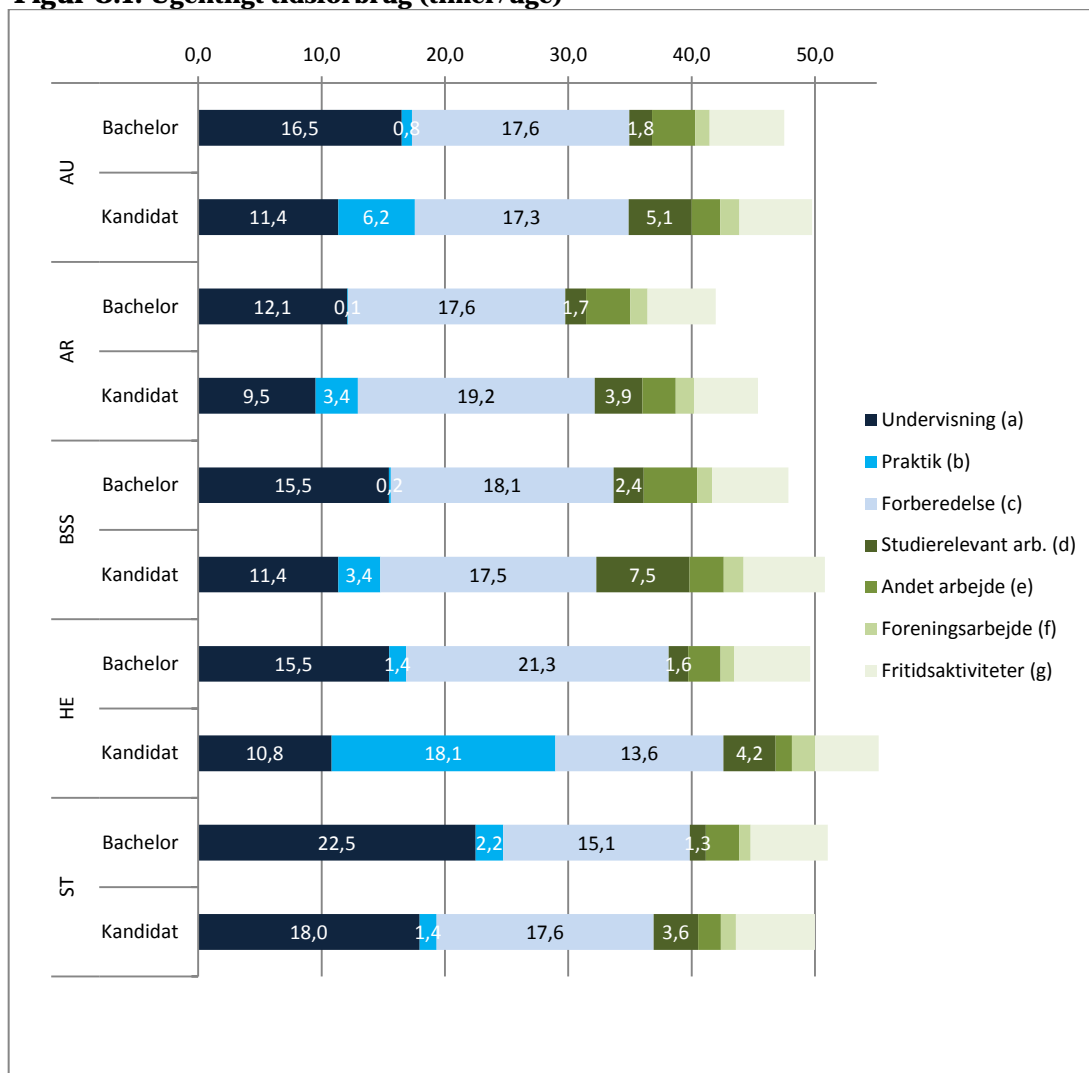
Note (g): "Fritidsaktiviteter"

Note (h): Summering af a+b+c

Note: Bemærk at disse tal ikke bør sammenlignes med tidstal fra tidligere studiemiljøundersøgelser, da spørgsmålets operationalisering ikke er den samme mellem undersøgelserne.

Note: Følgende betingelser er stillet for at inkludere et svar i udregningen: (1) den studerende er ikke i færd med at skrive speciale, (2) den studerende har tilkendegivet at være tilmeldt eksaminer af et omfang på 30 ECTS, (3) den ugentlige aktivitet er større end 0 og mindre end 112 timer (svarende til 16 timer om dagen).

Figur 8.1. Ugentligt tidsforbrug (timer/uge)

Spørgsmålets formulering: "Hvor mange timer bruger du på følgende aktiviteter på en typisk uge uden for eksamensperioden?"

Note (a): "Undervisning (forelæsninger, holdtimer, øvelsestimer, laboratorieøvelser og lignende)"

Note (b): "Klinik, praktik eller længerevarende laboratorieophold"

Note (c): "Forberedelse (læsning, læsegrupperarbejde, skrivning, eksamenstilmelding, skaffe litteratur, skrive mails og lignende organisering af studiehverdagen)"

Note (d): "Studierelevant erhvervsarbejde"

Note (e): "Ikke studierelevant erhvervsarbejde"

Note (f): "Frivilligt arbejde eller studenterforeningsarbejde"

Note (g): "Fritidsaktiviteter"

Note (h): Sammentælling af a+b+c

Note: Bemærk at disse tal ikke bør sammenlignes med tidstal fra tidligere studiemiljøundersøgelser, da spørgsmålets operationalisering ikke er den samme mellem undersøgelserne.

Note: Følgende betingelser er stillet for at inkludere et svar i udregningen: (1) den studerende er ikke i færd med at skrive speciale, (2) den studerende har tilkendegivet at være tilmeldt eksaminer af et omfang på 30 ECTS, (3) den ugentlige aktivitet er større end 0 og mindre end 112 timer (svarende til 16 timer om dagen).

Det bør bemærkes, at disse gennemsnitstal dækker over en ikke ubetydelig spredning mellem fakulteterne men også mellem studerende på samme fakultet. Fx er det karakteristisk, at bachelorstuderende på ST deltager i flest undervisningstimer, at kandidatstuderende på HE bruger flest timer i praktik, og at kandidatstuderende på BSS bruger mest tid på studierelevant erhvervsarbejde (figur 8.1).

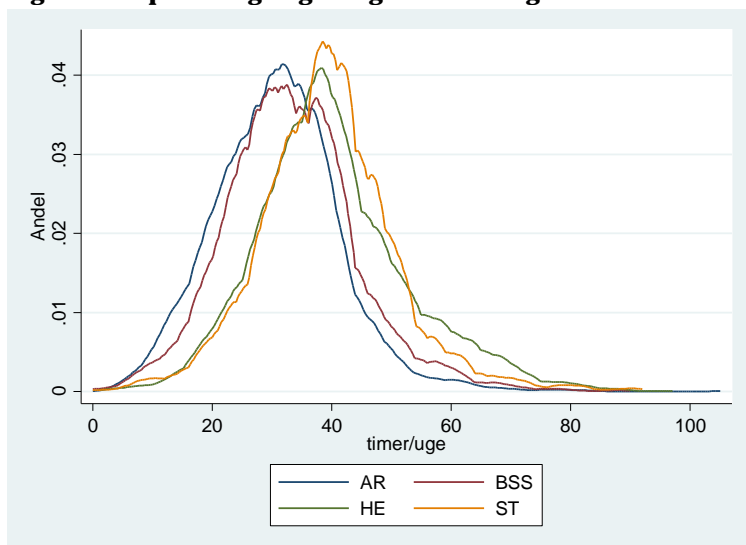
Spredning i tidsforbrug er også anskueliggjort i graferne (figur 8.2) og i tabel 8.2. Tabel 8.2 læses på følgende måde: 1 procent af de adspurgte studerende på AU bruger mellem 0 og 10 timer på deres studie i en typisk uge, 9 procent bruger mellem 10 og 20 timer og så fremdeles. Studieuge er defineret som undervisning, praktik og forberedelse (note til tabel 8.2)

Tabel 8.2. Spredning i ugentligt studietidsforbrug

	AU	AR	BSS	HE	ST
+0 til 10 timer	1%	2%	2%	1%	1%
+10 til 20 timer	9%	15%	10%	4%	4%
+20 til 30 timer	27%	34%	32%	18%	17%
+30 til 40 timer	37%	36%	37%	37%	39%
+40 timer	26%	13%	20%	41%	40%
Summeret	100%	100%	101%	101%	101%
N	12.522	3.499	4.378	1.999	2.646

Note: De studerende er inddelt i kategorier alt efter, hvor mange timer om ugen de bruger på at studere. En studieuge er fundet ved at lægge tallene sammen for hhv. undervisning, praktik og forberedelse.
 Note: Følgende betingelser er stillet for at inkludere et svar i udregningen: (1) den studerende er ikke i færd med at skrive speciale, (2) den studerende har tilkendegivet at være tilmeldt eksaminer af et omfang på 30 ECTS, (3) den ugentlige aktivitet er større end 0 og mindre end 112 timer (svarende til 16 timer om dagen).

Figur 8.2. Spredning i ugentligt tidsforbrug

Spørgsmålets formulering: "Hvor mange timer bruger du på følgende aktiviteter på en typisk uge uden for eksamensperioden?"

Note: Tallene viser en studieuge, som er defineret ved antallet af timer brugt på undervisning, praktik, og forberedelse.

Note: Følgende betingelser er stillet for at inkludere et svar i udregningen: (1) den studerende er ikke i færd med at skrive speciale, (2) den studerende har tilkendegivet at være tilmeldt eksaminer af et omfang på 30 ECTS, (3) den ugentlige aktivitet er større end 0 og mindre end 112 timer (svarende til 16 timer om dagen).

Endelig blev de studerende bedt om at vurdere, hvor lang tid de bruger på studierelaterede aktiviteter i en typisk uge i eksamensperioden. Resultatet er vist i tabel 8.3.

Tabel 8.3. Timers studierelateret aktivitet i eksamensperioder

	AU	AR	BSS	HE	ST
Timer / uge i eksamensperioden	43,5	39,0	43,4	48,7	45,1
N	10.142	2.653	3.480	1.660	2.349

Spørgsmålets formulering: "Hvor mange timer bruger du på studierelaterede aktiviteter på en typisk uge i eksamensperioden?"

Note: Følgende betingelser er stillet for at inkludere et svar i udregningen: (1) den studerende er ikke i færd med at skrive speciale, (2) den studerende har tilkendegivet at være tilmeldt eksaminer af et omfang på 30 ECTS, (3) den ugentlige aktivitet er større end 0 og mindre end 112 timer (svarende til 16 timer om dagen).

KAPITEL 9.

MOBNING OG CHIKANE

At blive udsat for chikane eller diskriminering er for den enkelte en stor belastning, og derfor er spørgsmål om chikane og diskriminering en selvfølgelig del af studiemiljøundersøgelsen på samme måde som spørgsmålene om chikane og diskriminering er en selvfølgelig del af universitets arbejdspladsvurderinger. Da Aarhus Universitet i 2016 undersøgte det psykiske arbejdsmiljø blev der føjet en kategori til spørgsmålene om chikane, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt medarbejderen har oplevet "gentagende tilfælde af grov stødende eller nedladende tale". Dette spørgsmål er også føjet til undersøgelsen af studiemiljøet. En anden ændring i spørgeskemaet vedrører spørgsmålet om mobning, hvor mobning (ligeledes inspireret af universitetets arbejdsmiljøvurdering) er blevet ekspliciteret med henvisning til arbejdstilsynets definition.

Tabel 9.1. Mobning og chikane

	AU	AR	BSS	HE	ST
Gentagende tilfælde af grov, stødende eller nedladende tale.	2,8%	2,9%	2,6%	3,0%	2,9%
Mobning.	0,7%	0,7%	0,6%	0,9%	0,8%
Sexchikane.	0,7%	0,7%	0,6%	0,6%	0,8%
Trusler om vold eller truende adfærd.	0,4%	0,5%	0,4%	0,4%	0,4%
Fysisk vold.	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,1%

Spørgsmål: "Har du inden for de sidste 12 måneder været udsat for..."

Note: Mobning var med henvisning til Arbejdstilsynet defineret som "... når en eller flere personer regelmæssigt og over længere tid - eller gentagne gange på grov vis - udsætter en eller flere andre personer for krænkende handlinger, som vedkommende opfatter som sårende eller nedværdigende. De krænkende handlinger bliver dog først til mobning, når de personer, som de rettes mod, ikke er i stand til at forsvare sig effektivt imod dem. Drillerier, der af begge parter opfattes som godsindede eller enkeltstående konflikter, er ikke mobning."

Note: Bemærk at disse tal ikke bør sammenlignes med tal fra tidligere undersøgelser, da der er foretaget ændringer i den måde, hvorpå spørgsmålene er stillet.

Svarfordelingen er vist i tabel 9.1. 2,8 procent af de adspurgte studerende oplyser, at de inden for de sidste 12 måneder har oplevet gentagende tilfælde af grov, stødende og nedladende tale. 0,7 procent af de adspurgte studerende oplyser, at de har været udsat for mobning, og ligeledes 0,7 procent oplyser,

at de inden for de seneste 12 måneder har oplevet sexchikane. 0,4 procent af de adspurgte studerende har oplevet trusler om vold, og 0,2 procent af de adspurgte studerende tilkendegiver, at de inden for de seneste 12 måneder har oplevet fysisk vold.

Nedenstående tabel 9.2 viser, hvor stor en del af de adspurgte studerende, der har oplevet diskrimination på grund af alder, køn, seksuel orientering, etnisk baggrund, og/eller religion eller livssyn.

Tabel 9.2. Diskrimination

	AU	AR	BSS	HE	ST
Diskrimination pga. din alder.	1,6%	1,7%	1,9%	1,6%	1,2%
Diskrimination pga. dit køn.	1,8%	1,8%	1,9%	1,8%	1,7%
Diskrimination pga. din seksuelle orientering.	0,3%	0,4%	0,3%	0,3%	0,3%
Diskrimination pga. din etniske baggrund.	1,5%	0,9%	2,0%	1,5%	1,2%
Diskrimination pga. din religion eller livssyn.	1,2%	1,4%	1,1%	1,3%	1,1%

Note: Spørgsmål: "Har du inden for de sidste 12 måneder været udsat for..."

Note: Bemærk at disse tal ikke bør sammenlignes med tal fra tidligere, da der er foretaget ændringer i den måde, hvorpå spørgsmålene er stillet.

Hvis den studerende havde opgivet at være blevet udsat for chikane eller diskrimination jævnfør ovenstående spørgsmål, fik den studerende i tillæg spørgsmål om, hvem der havde udsat den studerende for chikane eller diskriminering. Tabel 9.3. viser resultatet fra dette spørgsmål.

Tabel 9.3. Udøvere af mobning, diskrimination og chikane

	AU	AR	BSS	HE	ST
Medstuderende	55%	54%	59%	44%	56%
Ansatte (fx undervisere eller studieadministrative medarbejdere)	21%	25%	15%	29%	21%
Eksterne parter (fx patienter)	8%	7%	8%	16%	4%
Andre parter	14%	15%	13%	14%	13%
N	1.125	310	413	184	218

Note: Spørgsmål: "Hvem har udsat dig for mobning/chikane (sæt eventuelt flere krydser)?" Da de studerende har kunnet sætte flere krydser, summerer tallene ikke nødvendigvis til 100 procent.

Blandt 'andre parter' nævnes i kommentarfeltet fremmede personer som er blevet mødt på universitets område eller på vej til og fra universitetet, andre studerende uden for AU (fx medkollegianere eller studerende ved andre universiteter), ansatte uden for AU (fx ansatte på steder, hvor studerende har været i praktik eller har haft studierelevant arbejde).

